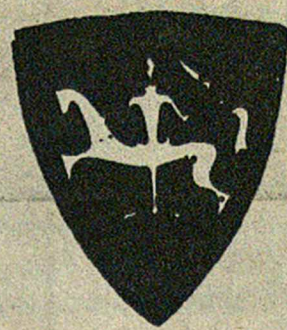

Nepriklausoma

Lietuva

• LITUANIE INDEPENDANTE • INDEPENDENT LITHUANIA • 7722 George St., LA SALLE, QC., H8P 1C4 Tel: 366-6220. \$1.
Nr.4. (59-tieji metai) 1999 m. VASARIO - FEBRUARY 23 • DVISAVAITINIS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS • CANADA

... ĮVYKIŲ APŽVALGA B.N.

BILL CLINTON'AS IŠSISUKO NUO BAUSMĖS

JAV Senatas, nepavykus surinkti balsų daugumos dėl Prezidento pašalini - mo iš pareigų, jį išteisi - no. Taip jis galės baig - ti savo prezidentavimo kadenciją.

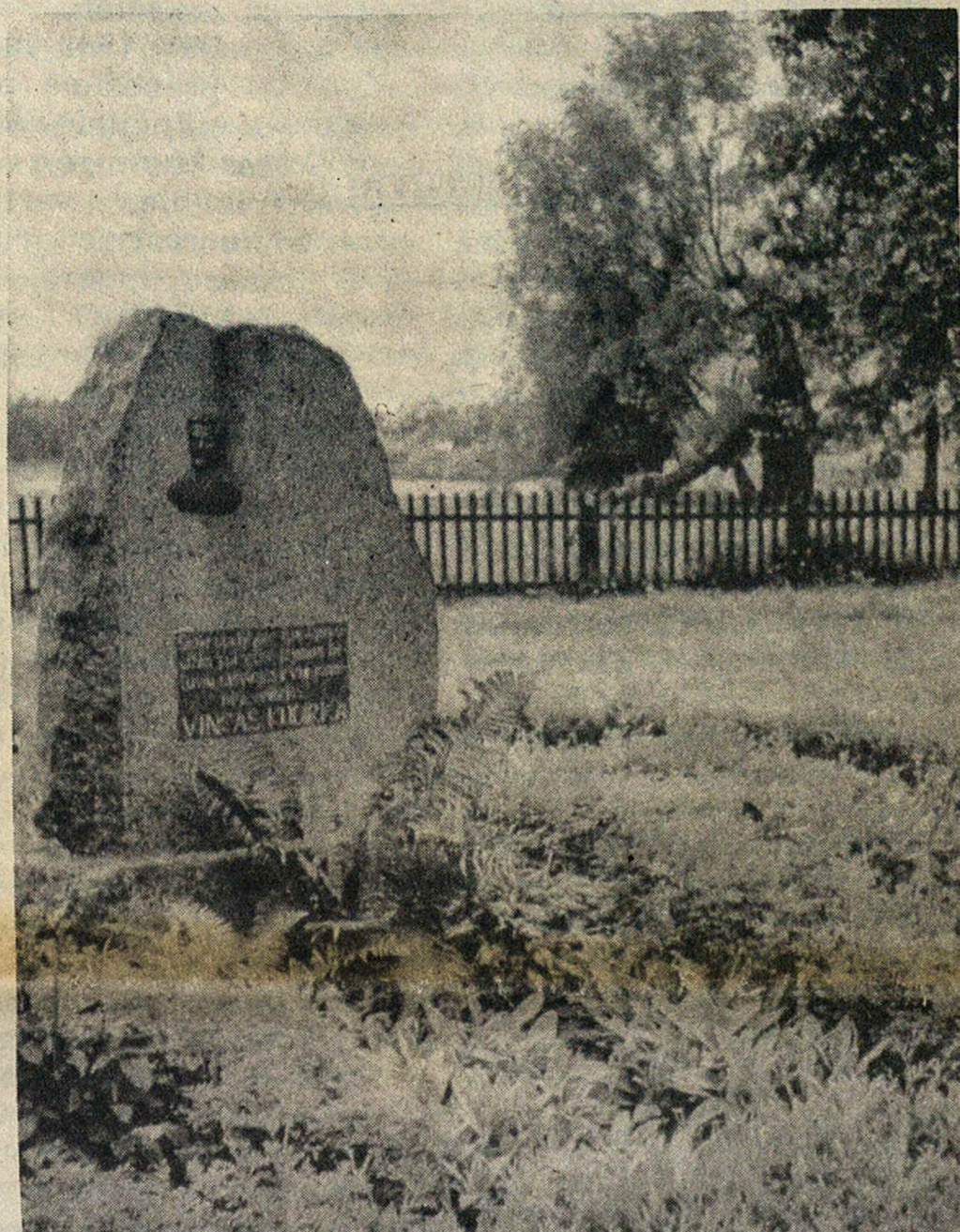
Jei ne jo ypatingi gabumai, atsiekiant ekonominio ir socialinio gyvenimo ryškių pagerini - mą JAV-se ir, manome, jei ne įtempta politinė situacija Europoje bei Vid. Rytuose nebūtų su - tapusi su šia byla, bal - savimai būtų rodę kitoki rezultatą.

• **KARALIAUS HUSSEIN'o** laidotuvėse Amane, daly - vavo, nepaisydamas gydy - tojų nurodymų nekeliu - ti, ir Rusijos prez. Boris Jelcin'as, tarpe daugiau kaip 30-ties valstybių lyderių.

Deja, savo jėgas per - vertino. Praleidęs Jorda - nijoje 2½ valandos, sutei - kus jam medicininę pa - galbą, jis išvyko dar ne - pasibaigus karaliaus Hus - seino pagerbimo ceremo - nijoms. Tačiau suspėjo su - sitikti su iš viso pasau - lio suvažiusiais vals - tybių vadovais.

• **VENGRIJOS** parlamen - tas vasario mėn. 10 d. ratifikavo 330 balsais už, 13- prieš ir 1 susi - laikius, įstatymą dėl Vengrijos narystės NATO. Manoma, kad š.m. kovo mėnesį ir Lenkija ir Čekija įteiks tokius ratifikavimo dokumentus JAV Valstybės sekreto - rei Madeleine Albright.

• **Québec'o** premjeras L. Bouchard'as išvadino Federalines Vyriausybės lėšų išdalavimo programą vulgariai ir brutaliai. O J. Parizeau suskato mobi - lizuoti iš naujo aršiuo - sius separatistus.

Paminklinis akmuo Vinco Kudirkos gimtinėje, Paeže - rių km., Vilkaviškio apskrityje. Šiemet minime 100 metų nuo jo mirties.

J. Parizeau tikisi su - stiprinti savo įtaką Québec'e pareiškęs, kad L. Bouchard per daug nuolaidus federalistams.

LIETUVOS ŠOKĖJŲ ANT LEDO PORA - PENKTO - JE VIETOJE

Prahoje įvykusiose Europos pirmenybėse Lietuvos šokėjų ledo pora Margarita Drobiaz - ko ir Povilas Vanagas užėmė gana garbingą - penktąją vietą. E.S.

IŠGELBĖJO LIETUVI NAUJU METODU

Vasario mėn. pradžioje Berlyno medikai išgelbė - jo staigiai susirgusį lietu - vi, sunkvežimio vairuoto - ją 38 m. amžiaus. Iš poilsio aikštelės jį nuve - žė į Berlyną Greitoji Pa - galba universitetinė kli - nikon. Ligonio būklė buvo kritiška, o kepenų persodinimo operacijos tikriausiai nebūtų pajė - gės pergyventi.

Prof. Peter Neuhausas pasiūlė išbandyti kitą metodą ir prijungė vyrui kiaulės kepenis. Daugiau

kaip 60 valandų tos ke - penys valė žmogaus or - ganizmą. Tyrimų rezul - tatai rodo, kad kiaulės kepenys savo sudėtimi ir veikimu labiausiai pana - šios į žmogaus kepenis.

ANSAMBLIS "LIETUVA" JAPONIJOJE

Valstybinis Dainų ir Šokių ansamblis "Lietu - va" pradėjo 50 dienų gastroles Japonijoje. Pir - masis pasirodymas iš 32-jų numatytų, vyko netoli Jokohamos miesto sutapęs su Vasario 16 - tosios švente ir Lietuvos Ambasados atidarymu Ja - ponijoje.

Šokiai su klumpėmis ir kojūkais buvo priimti gausiais plojimais, taip pat ir skudučiais atlieka - mi kūriniai. Publiką nu - stebino solistas su skra - balais, susilaukęs didžiau - sių ovacijų. Pabaigoje programos žiūrovai ilgai plojo, nepaleisdami nuo scenos "Lietuvos ansam - blio", - taigi, reikia tikė - tis sėkmingų gastrolių.

PASAULIO LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS V-BOS PRANESIMAI

• **Primenama**, kad Lietuvos Respublikos Seimas paskelbė 1999-uosius metus LAISVĖS KOVŲ, MINĖJIMO METAIS.

Siūloma, kad visuose kraštuose šiais metais tai būtų prisiminta ir atitinkamai paminėta, ypač per Vasario 16-tosios minėjimus.

• **Lietuvių Chartos 50-ties metų sukaktis** švenčia - ma šiais metais nuo jos 1949 m. birželio mėn. 14 d. paskelbimo Vokietijoje.

Iškilminga Lietuvių Chartos 50-ties metų minė - jimą ruošia Vokietijos Lietuvių Bendruomenė ir Pa - saulio Lietuvių Bendruomenės Valdyba 1999 m. lie - pos mėn. 17 d. šeštadienį, Vasarios 16 gimnazijoje, Romuvoje, Huettenfeld (netoli Frankfurto) Vokietijo - je. Kviečiami dalyvauti visi.

Lietuvių Chartos sukakties minėjimu bus užbaig - tas LB, Lietuvių Jaunimo Sąjungos bei kvietu kraštų organizacijų pirmininkų ir PLB Valdybos narių pasitarimas-suvažiavimas. Jis vyks 1999 m. liepos mėn. 15-16 d.d. (ketvirtadienį ir penktadienį) Vasario 16 gimnazijos patalpose Romuvoje.

Suvažiavimo ir Chartos minėjimo reikalais rūpi - nasi ir tvarko PLB vicepirmininkai Tomas Bartusevi - čius ir PLB atstovas Lietuvoje Gabrielius Žemkalnis.

• **LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS VEIKIA:** Argentino - je, Austrijoje, Gudijoje(Baltarusijoje), Belgijoje, Bra - zilijoje, Danijoje, Didž. Britanijoje, Estijoje, Gruzi - joje, Italijoje, JAV, Kanadoje, Karaliaučiaus srityje, Kolumbijoje, Latvijoje, Lenkijoje, Moldovoje, N. Ze - landijoje, Olandijoje, Prancūzijoje, Rusijoje, Sibire, Švedijoje, Šveicarijoje, Ukrainoje, Urugvajuje, Uzbeki - kijoje, Venezueloje, Vengrijoje, Vokietijoje. Taigi, 31-oje šalyje.

• **METINĖ, TRADICINĖ**, jau 46-oji Europos LIETU - VIŠKUJŲ STUDIJŲ SAVAITĖ prasidės taip pat Va - sario 16 gimnazijoje 1999 m. liepos mėn. 11 d.

• **PLB Atstovybė Lietuvoje** gali Jums padėti įvai - riaus klausimais. Adresas: PLB Atstovybė Lietuvos Respublikos Seimas III Rūmai, 215 k., Gedimino pros. 53, Vilnius 2026.

PLB Valdybos atstovas ir PLB Valdybos Vicep. - Gabrielius Žemkalnis, administratorė Virginija Gry - baitė.

• **LIETUVOS MUZIKOS** Informacijos ir Leidybos centras, vadovaujamas muzikologės Daivos BUD - RAITYTĖS buvo 1998 metų rudens viduryje įvertintas Vienoje. Tarp - tautiniame Muzikos Infor - macijos centrų sąjungoje simpoziumo metu Lietu - vos centras pirmasis iš Baltijos valstybių yra priimtas į minimą sąjun - gą kartu su Vokietijos, Italijos, Lenkijos, Chor - vatijos centrais. Jau ruo - šiamas muzikos informa - cijos įjungimas į Vakarų valstybių kuriamą bendrą informacijos tinklą.

Svarbiu įvykiu laikoma specialiaame forume su - rengtoje konferencijoje Muzikos kompozicija ir tekstas" Felikso Bajoro dalyvavimas. Šis kompo - zitorius pasižymi netra - diciniu teksto panaudoji - mu, skaito paskaitas Muzikos Akademijoje, Kino ir Teatrų fakultete Vilniuje.

Danijoje vis plačiau su - sipažįstama ir išskirtina dėmesį laimi komp. Bro - nius KUTAVIČIUS. Net 7 jo veikalai buvo atlik - ti Odense 1998m.lapkričio mėn. 4-8 d.d. festivalyje "Muzikos derlius 98".

Nepriklausoma Lietuva

Už nepriklausomą Lietuvą! Už ištikimybę Kanadai!
Pour la Lituanie libre. Pour loyauté au Canada!
For free Lithuania! For loyalty to Canada!

LEIDĖJAS "NL" SPAUDOS BENDROVĖ.

REDAGUOJA - REDAKCINĖ KOLEGIJA

TELEFONAS: (514) 366-6220

Vyr. red.

Birutė Nagienė

Second Class Mail. Reg. Nr. 1952. Return postage guaranteed.
Postage paid at Montreal, CP. Published by the Independent
Lithuania Publishing Co., 7722 George St. LaSalle, P.Q.
H8P 1C4

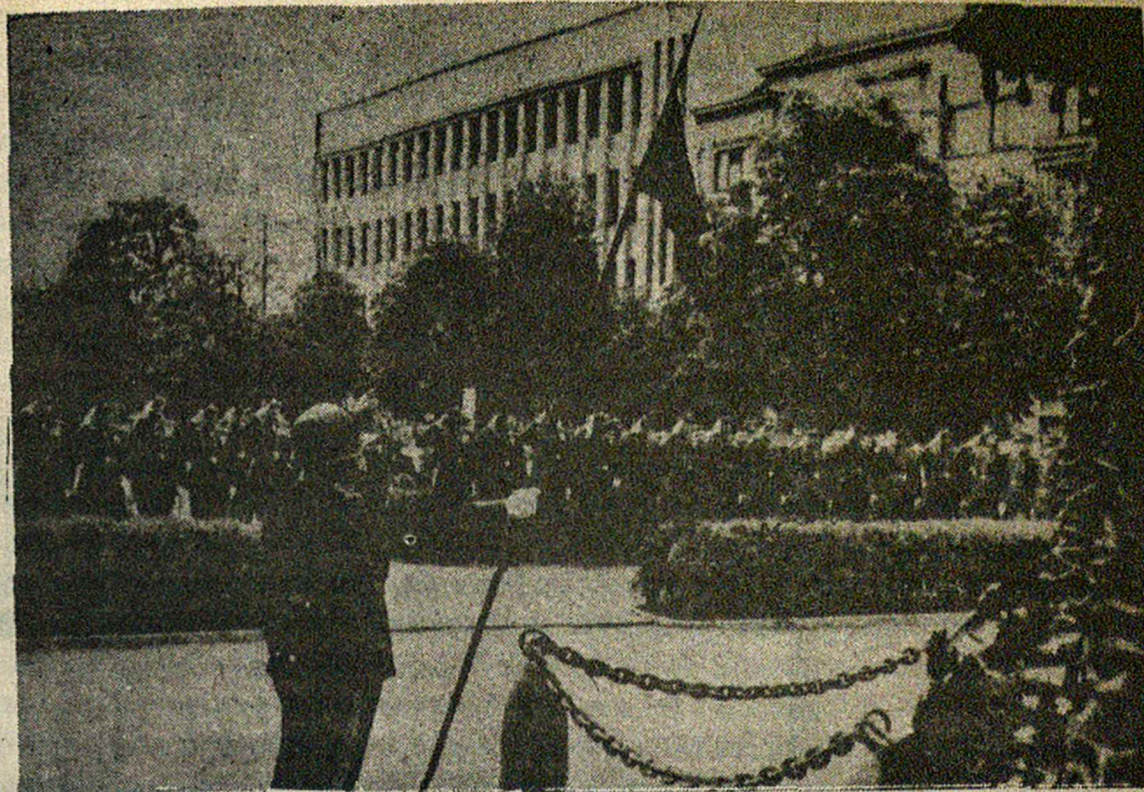
Metinė prenumeratos kaina Kanadoje - \$ 30,-

Rėmėjo - \$ 35,-

P.S. Bendradarbių ar korespondentų spausdinamos mintys nebūtinai turi atitikti redakcijos nuomonę. Rankraščiai gali būti trumpinami ir taisomi redakcijos nuožiūra, gražinami tik iš anksto susitarus. Už skelbimų turinį redakcija arba leidykla neatsako.

I-osios
Nepriklausomybės
laikais Vasario
16-tosios minėjime
prie Karo Muziejaus
vykdavo gražios
iškilmės.

Nuotraukoje -
Išsirikiavę Karo
Mokyklos daliniai,
groja Karo
Invalidų orkestras.

Žemiau - paryžiečio
muziko André Dumas
sukurtos ir jo dainuo-
jamos dainos verti -
mas į lietuvių kalbą.

LABA DIENA TAU, LIETUVA!

Kai išnirai tu iš nakties,
Sutrikęs ir nustebeš aš
Tave ant kelio sutikau.
Tada paklausiau aš savęs,
Kaip metų tiek ilgų ištis.
Galėjau bė tavęs gyvent.
Esi iš krašto tolimo,
Esi iš sapno ūkano,
Esi toli, toli viena.
Tokia graži senam rūbe
Ir tavo vardas nuostabus:
Tu vadiniesi LIETUVA.

Labą dieną Tau, Lietuva,
Dainuosime visi drauge!

Sakyki man, širdie tyra,
Viltis gyva ar tebėra,
Esi aš su tavim šalia.
Ateik, priglusk prie manęs,
Ir eisim ten, kur kelias ves.
Ir pakalbėsime iš širdies.
Tu susitiksi daug draugų:
Italų, anglų, vokiečių,
Paryžiečius ir daug kitų...
Nuo Baltijos Paryžiaus link
Žingsniai aidės, skambės daina
Ir mes dainuosim LIETUVA.

Labą dieną tau, Lietuva,
Dainuosime visi drauge!

/Apie autorių plačiau
buvo rašyta "NL" 3nr./

VASARIO 16-TOSIOS PROGA MONTREALIO LIETUVIŲ BENDRUOMENĖ SVEIKINO:

Kanados Ministras Pirmininkas Jean Chrétien:

"It is with great pleasure that I extend my warmest greetings to the members of the Canadian Lithuanian Community, Montreal Branch, on the occasion of the 81st anniversary of the Declaration of the Independence of Lithuania.

Our country is immeasurably enriched by the diversity of its people and by the special gifts of heritage and culture that each of us carries within. This special anniversary provides you with an opportunity to reflect on the many and varied contributions made by Lithuanian-Canadians over the course of their history in Canada.

Please accept my best wishes for a most enjoyable and memorable celebration."

Kanados Finansų Ministras Paul Martin:

"Dear Mr. Staskevicius:

I wish to take this opportunity to convey my best wishes to you and members of the Canadian Lithuanian Community on the 81st anniversary of the Declaration of Independence of 1918.

May your celebrations remind you of the basic freedoms an independent nation brings with it: freedom of speech and expression, the ability to live where one chooses, freedom of political affiliation and the democratic right to vote.

Enjoy the celebration.

Dr. Alfonsas Eidintas, Lietuvos ambasadorius Kanadoje:

Mieli Kanados lietuviai,

kunigai, inžinieriai, gydytojai, advokatai, laikraščių redaktoriai, saunuoliai lituanistinių mokyklų mokytojai, dainininkai ir šokėjai, daugelio organizacijų, klubų, kultūros centrų vadovai ir nariai, ilgus metus kruopščiai puoselėję mūsų valstybingumo istoriją, jos tradicijas, lietuvių kalbą ir kultūrą, ypač jaunieji lietuviukai, švenčiantys jau 81-ąją Lietuvos Nepriklausomybės Akto jubiliejų, mūsų laisvos Tėvynės, antrą kartą atkurtos XX amžiuje, kuri sparčiai kopina po ilgą ir sunkią sovietinės maliarijos sunkmečio į šiuolaikinių valstybių tarpą - sveikinu su Vasario 16-ąja.

Kartais mūsų visuomenėje kyla ginčas, kuri gi istorinė data svarbesnė - 1918 m. Vasario 16 ar 1990 m. kovo 11? Nors abi yra mums labai svarbios, mieliau pritarčiau tiems, kurie sako, kad jei nebūtų 1918 m. Vasario 16-tos, tai nebūtų ir Kovo 11-osios. Betgi Vasario 16-tą minime ne tam kad garbintume istoriją, - tauta visų pirma turi kurti istoriją, nepriklausomybės istoriją, eiti į priekį. O istorija tai vertybė, kuri padeda geriau suvokti dabartį. Nors nuolat gręžiotis atgal yra pavojinga, nes norime tapti ne buvusio pasaulio, o šiuolaikinio pasaulio dalimi, svarbios datos priverčia dar ir dar kartą

2 psl.

pažvelgti atgal, gerbti ir mylėti savo praeitį.

Paskelbdama 1918 m. vasario 16 d. atkurianti Lietuvos demokratinę valstybę su sostine Vilniuje, Lietuvos Taryba pagrindė ir mūsų ateitį. Ji tarsi susumavo viso lietuvių tautinio judėjimo, aušrininkų ir varpininkų, lietuvių kunigų, knygnešių lūkesčius, visą tautos kovos tikslą, visų lietuvių, įvairių politinių pažiūrų siekį. Ne veltui vienas iš Akto signatarų, mano asmeninis idealas - Lietuvos diplomatas ir istorikas, vėliau nacių ir sovietų kacetų kalinys Petras KLIMAS Čikagoje išleistuose atsiminimuose apie tą įvykį rašė: "...mes pasirašėme nepriklausomybės skelbimo aktą bendrą visiems lietuviams, kokių pažiūrų jie bebūtų, jei tik nenutolę jie nuo savo tėvynės, ir kurie brangina tėvų ir protėvių palikimą, trokšdami savitos laisvės."

Pirmieji atkurtos nepriklausomybės metai sunkūs - ekonominiai nepritekliai kamuoja žmones, jie ne visi yra tikri dėl rytdienos. Daugeliui Sąjūdžio laikmetis atrodo gražesnis, nes buvo ideali tautos vienybė, visus vienijo vienas tikslas - laisvės atgavimas, o po nepriklausomybės atgavimo, kaip taisyklė, prasideda politiniai bariniai, varžybos dėl valdžios, blogai nutiekia korupcijos faktai, vagystės ir skanda-

lai. Tačiau nieko tame nėra naujo - istorija paprasčiausiai kartojasi, panašiai būta ir anksčiau.

Dar 1989 m. sausį, ruošdamasis daryti pranešimą pirmame viešame Vasario 16 d. minėjime, kurį Lietuvos istorijos institutas surengė valstybiniame Dramos teatre Vilniuje, vartydamas senus laikraščius, dienraštį "Lietuva" aptikau didžiojo mūsų poeto, prelato Jono MAČIULIO-MAIRONIO straipsnį, skirtą Vasario - 16-ajai, kur apie savo nuotaikas 1920 m. vasario mėn. jis taip sakė (cituoju):

"Vasario 16-ąją dieną aš pavadinčiau siena tarp dviejų pasaulių: anoje pusėje Lietuva - išsvajota, pasišventimo meilėje pradėta, čia ji - reali, skausmuose gimusi; ana - skaisti idealų troškimų sritis, padangėmis skriejusi, erskėčių vainiku pasipuošusi, kaip kentėtoja, - ta, šiandienos Lietuva - žemiška, apčiuopama, bent kiek nustojusi skaistumo ir aureolės; anos Lietuvos mylėtojai nieko iš jos netroško, jai viską aukoję, - tos mėgėjų-šalininkų daugiau, bet jie jau sau reikalauja užmokescio ir šiltos vietelės, kai kurie, jos simpatikais apsimetę, Lietuvą skaudžiai užvylę, naudojasi; ana buvo gryna dvasia, be kūno, čia - dar neišsivystęs, su ydomis kūnas; anoji simpatingesnė, bet grįžti į jos pasaulį jau nebesinorėtų; nesinorėtų ir šioje Lietuvoje apsisotiti; lauki kada ji stos kūndvasia, kada pasakys pasauliui: štai esmi nauja pajėga kūrėja, kada susilauks savo Schillerių, Renbrandt'ų, Newton'ų, Bramant'ų, kada jos dvasia sieks plačiau, negu jos kūno sienos.

Ar kas tų, kurie šiais metais švęs Vasario 16-tą dieną, to sulauks, nežinau; aš nesulauksiu".

Tuomet poetui tai buvo skaudus klausimas, atrodė žūsta paprastoje kasdienybėje šviesiausi tautos idealai, Tėvynę supa karingi priešai, neaiškus Vilniaus klausimas, visko trūksta. Tačiau mūsų paskutinių metų pasiekimai ūkinėje, tarptautinėje ir kultūros srityse nuteikia viltingai ir šandien drąsiai pasakykime sau: tokios Lietuvos, kurios dvasinės sienos bus platesnės už jos valstybines sienas MES TIKRAI SULAUKSIME.

Lietuvos Nepriklausomybės dienos proga Ambasadoje kasmet išsiskleidžia graži gėlių puokštė, kurią paprastai Vasario 16-ąją atsiunčia Kanados premjeras JEAN CHRÉTIEN. Tos gėlės išaugintos Kanados generalgubernatoriaus rezidencijos šiltnamyje. Tai SIMBOLINĖ KASMETINĖ KANADIEČIŲ DOVANA LIETUVAI. O ant Ottawos miesto merijos visą dieną plevėsuoja Lietuvos trispalvė.

Tą dieną ne tik džiaugsimės ir švenسیم, prisiminsime ir tuos, kurie didvyriškai žuvo už Vasario 16-osios idealus. Nepaprastai šildo tai, kad Vasario 16-ąją tradiciškai minės Kanados lietuvių bendruomenės Toronte, Montrealyje, Ottawoje, Kalgaryje, Hamiltone ir daug kur kitur.

Linksmos šventės!

Visiems Kanados lietuviams, dėkodamas už pagalbą Lietuvos ambasadai Ottawoje, visokeriopą paramą Lietuvai, nuoširdžiai linkiu sėkmės, geros sveikatos, tolesnės kūrybingos veiklos lietuviškose dirvose.

NEPRIKLANSOMA LIETUVA Nr.4

Lietuvoje

PARUOŠTI TEISĖS AKTAI VYKDANT ĮSTATYMA

Buvę SSRS valstybės saugumo komiteto darbuotojai negalės dirbti. SPAB "Lietuvos geležinkeliai", elektros tiekimo automatikos, ryšių sistemoje, Klaipėdos valstybiniame jūrų uoste, AB "Lietuvos dujos" pagrindiniuose padaliniuose, dujų skirstymo, dujų apskaitos stotyse, Panevėžio kompresorinėje gamtinių dujų stotyje.

Buvę KGB darbuotojai negalės dirbti Vilniaus, Kauno, Palangos, Šiaulių oro uostų skrydžių valdymo centruose, laivybos, ryšių, stebėjimo srityse, AB "Lietuvos energija" valstybinio elektros tiekimo tinklo stebėjimo centre, Kauno hidroelektrinėje, Kruonio hidroakumuliacinėje elektrinėje, civilinės saugos objekte "Dubingių bazė", Valsty-

binėje įmonėje "Ignalinos atominė elektrinė" bei AB "Mažeikių nafta" pagrindinio naftos vamzdžio padalinyje, jo apsaugos zonoje esančiuose elektros ir ryšių tinkluose, juos aptarnaujančiuose objektuose, Biržų perpumpavimo stotyje, Mažeikių galutiniame naftos apskaitos punkte.

Buvusieji kagebistai negalės dirbti ir Mobilizacinių atsargų kaupimo ir apskaitos padaliniuose bei "Lietuvos motetų kalykloje".

● Lietuvos Premjeras Gediminas Vagnorius dalyvavo specialioje rytdienos Pasaulio vadovų programoje Davos vietoje Šveicarijoje.

Ekonomikos tema vykusiame susirinkime narių ir rėmėjų balsais 1999 metais Premjerą Gediminą Vagnorių išrinko į kasmet sudaromą Rytdienos Pasaulio vadovų sąrašą. Į jį renka-

mi jaunesni nei 43 metų asmenys, dirbantieji įtakinguose, aukštuose postuose politikos, verslo mokslo, meno, žiniasklaidos srityse, kurių veikla vertinama pasauliniu mastu.

Prem.Gediminas Vagnorius yra pirmasis toks Lietuvos atstovas šimtinėje išrinktųjų.

● VYRIAUSYBĖ iš rezervo fondo paskyrė 200,000 litų, Lietuvos vardą garbinančių renginių išlaidoms padengti.

Užsienio Reikalų ministerijai ir Kultūros ministerijai atiteko po 100,000 litų. Šie pinigai turės būti naudojami su Lietuva susijusių renginių, menininkų kelionės ir gyvenimo išlaidų finansavimui, reklamos ar kitai meninei produkcijai išigyti.

● Teisingumo Ministerijos žiniomis, Lietuvoje šiuo metu oficialiai veikia 34 politinės parti-

jos, kurios vienija apie 60,000 narių. Gausiausios partijos yra Tėvynės Sąjunga - apie 16,000 narių, Krikščionių demokratų - apie 11,000 LDDP - apie 9,000, Socialdemokratų - apie 2,500, Tautininkų Sąjunga - apie 2,000, Centro Sąjunga - apie 1,500; Naujoji Sąjunga (Socialliberalai) - 971 steigėjas, Lietuvos Rusų Sąjunga - 740 narių.

ŠVEICARIJOS BANKAI IEŠKO INDĖLIŲ SAVININKŲ AR JŲ IPĖDINIŲ

Iki 1939 metų indėlius Šveicarijos bankuose laikiusiems asmenims arba teisėtiems jų ipėdinams bus išmokėtos kompensacijos. Apie tai informavo Šveicarijos ambasada ir Lietuvos Užsienio Reikalų ministerija.

Šveicarijos vyriausybė dabar Lietuvoje ieško indėlių savininkų, jų ipėdinių arba atstovų. Šiame sąraše yra 16 pavardžių. Tai- kaunietis Aronas

Bermanis ir jo atstovė iš Rygos Ana (Anna) Veinberg., jurbarkiškis Nochumas Bramas, kaunietė Kristina (Christine) Grinius ir Michaelis Stanislavas Kaveckis (Michael Stanislaw Kawetzki), Endrius Kibelka iš Šilutės rajono, klaidietis Maksas Kiupelis (Max Kiupel), Kybartų gyventojas Rachmilis Kotleris, Ošia (Oschia) Krogold iš Mažeikių, kaunietė Levitanai ir Girasas Peneusovas, mažeikiškis Augustinas Paltarokas ir trys jo atstovai.

● ŠALČININKŲ Savivaldybės aikštėje gruodžio mėn. 19 d., 1998 m., minint poeto Adomo MICKEVIČIAUS 200 m. gimimo sukaktį, buvo iškilmingai atidengtas paminklas, kurį sukūrė vyresnės kartos skulptorius Bronius Vyšniauskas.

Vytautas Landsbergis, Seimo Pirmininkas dalyvavo iškilmėse.

ORIGINALI VASARIO 16-TOJI OTTAWOJE

Rimtis, susikaupimas - įprasta lietuvių svarbiųjų švenčių nuotaika ir ceremonijos. Ypač, kad tokios šventės- Nepriklausomybės, Kariuomenės, Trėmimų Kovo 11-tos ir panašios, neišvengiamai surištos su skaudžiais gyvybių aukų prisiminimais.

Dabar, atgavus Lietuvai antrą kartą Nepriklausomybę (ypač neišivaizduojamai sunkiu laiku), laikas išgyventi savo istorines šventes ne tik su pagarba ir jų reikšmių supratimu, o ir pasitikėjimu dabartimi. Tuo labiau, kad Lietuva pasidarė konkreti mūsų jaunesniai kartai, kuri konkrečiai išgyveno nuostabaus laimėjimo nušvitimą.

Ottawos Lietuvių Bendruomenės Valdyba - Rūta Kličienė, Rita Rudaitytė, Vytas Radžius, Antanas Skučas, Elė Jurgutienė, Nijolė Gray - sugalvojo minėjimui duoti kitą atspalvį: linksma, šeimynišką, o kartu ir pakilų.

Pagrindinį žodį tarė ambasadorius dr. Alfonsas Eidintas, lietuviškai ir angliškai, pabrėždamas, kaip Lietuvos Nepriklausomybės atgavimų datos yra reikšmingos ne vien Lietuvai, džiaugėsi, kad Vasario 16-tosios minėjime dalyvauja Ottawoje.

Koncertinėje dalyje maloniai pasirodė muzikai svečiai iš Toronto: smuikininkas Mindaugas Gabrys ir pianistė Ilona Beresnevičienė. Jų programa buvo gerai išbalansuota tarp jų solo ir dueto. Patyręs smuikininkas vėliau įsijungė, ir į ratelių žaidimus, kaip ir akordeonistas.

Koncertinė dalis buvo gambiai suplanuota, pasireiškiant visiems Šeštadieninės Mokyklos mokiniams ir mokinėms. pavieniui ir kartu padėklamuojant.

Su koku dėmesiu ir išradingumu buvo suplanuotas šis visiems įdomus ir išskirtinis subuvimas, rodė ir tai: kiekvienas svečių stalas buvo pavadinta Vasario 16-sios Akto signatarų vardais, stalo centro papuošimui geltona, žalia raudona. Pravesti į tarpus žaidimai- bingo, kurio langelius užpildant, reikėjo įrašyti atsakymus į 16 klausimų, kiekvienam įsirašant savo pavardę, jei atitinka. Pav.: "Nebuvęs Lietuvoje", "Gimęs vasario mėnesį", "Turi mėlynas akis", "Buvo Lietuvoje daugiau negu 3 kartus", "Maudėsi Baltijos jūroje", "Moka dainuoti 'Pučia vėjas'", ir kt.

Valgant puikią koldūnų vakarienę, vaišes palaiminus kun.dr.V.Skilandžiunui tarp žaidimų, juokų ir šnekų, pasigirdo "Pučia vėjas". Savaime kilo dideli ir maži nuo kėdžių ir jungėsi į ratelį, ir į sekančius! Taip įdomiai linksmiai minėjo Vasario 16-tąją Ottawoje, entuziastingai pravedant Rūtai Kličienei. B.V.N.

If you're concerned about the Year 2000 Bug...

"Together, we can beat the Bug!"

No one has all the answers.

But we can help.

Your computer

When the year 2000 rolls around, your personal computer could get confused. It could start to read the year 2000 as the year 1900. Essentially, that's the Millennium Bug. Lots of other electronic devices could catch it too, but your computer is the most vulnerable. Hardware, software, operating systems, data - all could be affected. So could printers, modems, and scanners. We can show you how to test your computer for possible Year 2000 difficulties. And we can help you to find out which products and suppliers are Bug-free.

Your finances

Canada's banks, other deposit-taking institutions and related organizations such as VISA, MasterCard, and the Interac Association expect to have their technology fully prepared. They are developing back-up systems and contingency plans to deal with any unforeseen events. If you have questions, you should contact your financial institution.

Your household appliances

You probably don't have to worry about your appliances. The Bug will hit only those that depend on dates to work properly. If you can unplug an appliance and then turn it back on without having to reset anything, it should be OK.

None of your equipment should stop working altogether. But timing devices could be a problem on some VCRs, fax machines, security alarms, digital thermostats, answering machines, and video and digital cameras. We can help you to get Year 2000 information supplied by appliance retailers and manufacturers.

Your car

Manufacturers say it is highly unlikely that the Bug will cause car problems. We can show you what several of the major car manufacturers have to say about the Bug and their products.

Don't wait until you have a problem to begin finding out about the Year 2000 Bug. Start now! Watch for the Millennium Bug Homecheck guide in your mailbox. For more information call:

1-800-270-8220

TTY: 1-800-465-7735

Or visit us at:

www.canada.gc.ca

Canada

Prie Lietuvos Respublikos Seimo rūmų Vilniuje

● Seimas priėmė Politinių partijų ir organizacijų įstatymą, kuris numato galimybę skirti joms finansinę paramą iš valstybės biudžeto. Priimančią šį įstatymą, Seimo nariai buvo solidarūs, mandagūs ir pagyrė įstatymą priėmusį Parlamentą. Už įstatymą balsavo 72 visų frakcijų nariai, susilaikė 3, prieštaraujančių nebuvo. Paramos dydį partijoms kasmet nustatys Seimas, tačiau jis negalės viršyti 0.1% viso valstybės biudžeto. Šiemet ši dotacija neviršytų 7 mil. litų. Parama galės būti skiriama tik 2000 metais. Į dotaciją galės pretenduoti tik tos partijos, už kurias per rinkimus balsavo daugiau kaip 3% rinkėjų. Politinių partijų ir organizacijų rėmimas iš biudžeto, Seimo narių nuomone, turėtų apsaugoti valstybę nuo atsitiktinių valdytojų.

ŠALIA SEIMO BUS STATOMAS DIDELIS VIEŠBUTIS

Labiausiai prestižiniu Vilniuje vadinamas žemės sklypas Gynėjų ir Goštauto gatvių kampe prie Seimo rūmų - konkursų būdu išnuomotas 99 metams užsienio kapitalo įmonei "Baltic Mansion Hotels". Pradinė sklypo kaina buvo beveik 2,4 mil. litų. Aukcione sklypas išnuomotas už 42,5 mil. litų. Pradinis įnašas bus 150,000 litų. Aukciono sąlygose numatyta, kad investuotojas sklypo nuomai bei valdymo išlaidoms skirs apie 200 mil. litų. Šiame sklype bus statomas aukščiausios klasės 200 vietų viešbutis bei modernus verslo centras. Konkurso sąlygose buvo numatyta, kad didžiausias kompleksas aukštis turi būti iki 24 metrų, o didžiausias užstatymo plotas 60%. Išnuomoto sklypo plotas beveik 20 tūkst. kv. m.

● Internetas populiarus Lietuvoje. Dabar informatikos rinkoje greičiausiai plečiasi "Interneto" paslaugos. Palyginti su praėjusiais metais, "Interneto" vartotojų padidėjo 30-40%. Juo naudojasi apie 50-60 tūkst. Lietuvos gyventojų.

● VILNIUJE vasario mėn. 10 d. Valstybinėje Martyno Mažvydo bibliotekoje buvo atidaryta 20-ties Vasario 16-tos Akto signatarų portretų paroda. Juos nutapė realistiniame stiliuje, pagal foto nuotraukas, dail. Rimgautas Žebenka.

M. Mažvydo bibliotekos III-me aukšte šią parodą surengė Vasario 16-osios Klubas, Kovo 11-osios Signatarų Klubas ir kt. Atidaryme dalyvavo Vasario 16-osios Nepriklausomybės Akto signatarų palikuonys.

APKALTINTA "LIETUVOS ENERGIJA"

Valstybės Kontrolės kvotos skyrius iškėlė baudžiamąją bylą akeinei bendrovei "Lietuvos energija" už lėšų išievojimą stambiu mastu. Ši bendrovė per metus pernai suteikė Gudijai /Baltarusijai/ elektros energijos už 360 mil. litų, o į "LE" sąskaitą buvo pervesta mažiau negu 8 mil. litų.

Byla iškelta specialistams patikrinus kai kuriuos elektros energijos Gudijai tiekimo ir atsisakymo už ją aspektus. Sutartyje išliko ir tarpininko uždaro akeinės būvės "Baltic Shem" vardas, kurios vadovu yra Samuil Ošerowski.

● KAUNE prasmingai ir praktiškai praversti Sausio 13-osios minėjimui visose miesto vidurinėse mokyklose ir gimnazijose, pavadinti "Istorijos pamoka-meilė ir

auka Tėvynei".

Visiems buvo surengta ekskursija ne tik kauniečiams bet ir miesto svečiams į radijo stotį, kuri, okupavus televizijos ir radijo įrengimus Vilniuje, buvo vienintelis informacijos šaltinis ir Lietuvai, ir visam pasauliui.

Tos išimtinės Sausio 13-osios nakties įvykius vaizdžiai prisiminė liudininkai. Kaip ir aną naktį, buvo uždegti laužai prie Juragių televizijos transliavimo ir šitkūnų radijo stotyse.

Tragiškų įvykių aukos pagerbtos Petrašiūnų bei Romainių kapinėse, prie Laisvės paminklo Kaune.

Karininkų Ramovėje iki vasario mėn. 17 d. veikė fotografijų paroda: "Jie tikėjo, kad mes būsimė laisvi"...

ATSEIKĖS IVEŽAMA ALKOHOLI

Nuo š.m. vasario mėn. 15 d. vienas asmuo atvykstantis į Lietuvą per tarptautinius jūrų uostus ar aerodromus, turi teisę išvežti tik 1 litrą degtinės ar likerio, o jeigu atvyks per kitas valstybinės sienos perėjimo vietas - tik 1/2 litro degtinės ar likerio. Jeigu bandytų "prašmugeliuoti", išsipirkti negalima: teks nupilti arba išgerti iki atitinkamo leidžiamo kiekio.

Vyno ir šampano, atvykstant per oro ar jūrų uostus, bus galima pervežti po 2 litrus. Atvykstant per kitas valstybinės sienos vietas - nei vyno, nei šampano nebus galima iveržti.

Alaus, pervažiuojant į Lietuvą automobiliu galima pasiimti 1/2 litro, o uostuose - 3 litrus.

Maisto konservų galima iveržti iki 1 kg. ir iki 1/2 kg. šokolado.

● "RESPUBLIKA" rašė sausio mėn. pabaigoje, kad Didž. Britanijoje 7-rius metus nelegaliai gy-

veno ir dirbo Seimo Konservatorių frakcijos narės dukterė Aušra Sadeikaitė.

● LIETUVOS BANKAS praėjusių metų pabaigoje išleido į apyvartą naują 50-ties litų banknotą, nes baigiasi esamųjų tos pat vertės banknoto at-sargos.

Nauji banknotai atspausdinti Vokietijoje ant specialaus tik Vokietijoje gaminamo popieriaus, vienintelio tokio pasaulyje. Nauji banknotai daugeriau apsaugoti negu senieji to paties pavadinimo banknotai.

● Baltijos Kelio dešimtmečiui paminėti per trečią š. m. ketvirtį bus išleista 50 litų proginė moneta.

Lietuvos Banko valdyba patvirtino skulptoriaus Antano Žukausko monetos averso ir reverso projektus.

● Privatizavimo fondo pajamos pernai sudarė 2 milijardus 334,8 milijono litų; išlaidos - 862,8 milijono litų. Sausio 1-mąją Privatizavimo fondo lėšų likutis sudarė 1 milijardą 472 milijonus litų.

● Dešimties Lietuvos komercinių bankų bendras pelnas 1998 metais siekė 109,3 mil. litų.

GERIAUSI KAUNO MENININKAI

Paskutinį senųjų metų vakarą Kauno Menininkų Namai paskelbė, kad praėjusiais metais išimtiniais Kauno menininkais išrinkti: aktorė Jūratė ONAITYTE ir smuikininkas Vilhelmas ČEPINSKIS. Daugiausia rinkimų rengėjų ir visuomės balsų gavo Vilhelmas Čepinskis. Jis baigė mokslus JAV ir praėjusiais metais ypač daug koncertavo Lietuvos ir Kauno scenose.

Jūratė Onaitytė žiūrovams ir kolegoms išimtinė sukūrusi dešimtmečio vaidmenį - Heda Gabler Gintaro Varno režisuotame spektaklyje.

Abiejų menininkų vardai buvo išgraviruoti ant Sparnuotosios kolonos, kurią specialiai "Kauno menininko" rinkimams sukūrė skulptorius Stasys ŽIRGULIS. Menininkų pagerbimo ceremonija vyko šventiškai papuoštoje ir apšviestoje Menininkų Namų terasoje. Kad menininkų šlovintojai ir gerbėjai nesusaltų, juos šildė karštas nemokamai darytas vynas. Kas atėjo, tikrai nesigailėjo. Šventė buvo trumpa, originali ir, beje, vienintelė Kaune, skirta visiems miestelėnams gruodžio 31-osios vakarą.

Reikėtų ir užsienio lietuviams susikurti naujų tradicijų Naujiesiems Metams...

LIETUVOS RAUDONASIS KRYŽIUS MINI ĮSIKŪRIMO 80-METĮ

Prezidentas Valdas Adamkus sausio mėn. 12 d. pasveikino LIETUVOS RAUDONOJO KRYŽIAUS draugiją su 80-mečio jubiliejumi.

"Savo veiklą pradėję 1919 metų pradžioje neturtingųjų šalpą ir nukentėjusiųjų slaugą, Jūsų draugijos nariai visada buvo tie, kurie konkrečiais darbais gausina gėrį bei propaguoja humanizmą tiek Lietuvoje, tiek ir visame pasaulyje. Nenuostabu, kad ir šandien nelaimių ištikti ir didelių rūpesčių slegiami žmonės iš Jūsų tikisi ir sulaukia pagalbos bei paramos. Taip buvo karų draskomoje 1919-ųjų metų Lietuvoje, taip buvo terorui siaučiant 1991-aisiais metais" - rašoma Prezidento sveikinime.

Sukakties minėjimo iškilmės buvo surengtos Vilniaus rotušėje. Jubilėjaus proga išleistas proginis vokas su organizacijos korespondencija buvo žymima specialiu proginiu antspaudu. Taip pat išleistas vieno iš Lietuvos Raudonojo Kryžiaus steigėjų gydytojo Roko Šliūpo medalis. Šiais atminimo medaliais minėjimo metu apdovanoti aktyviausi Lietuvos Raudonojo Kryžiaus nariai.

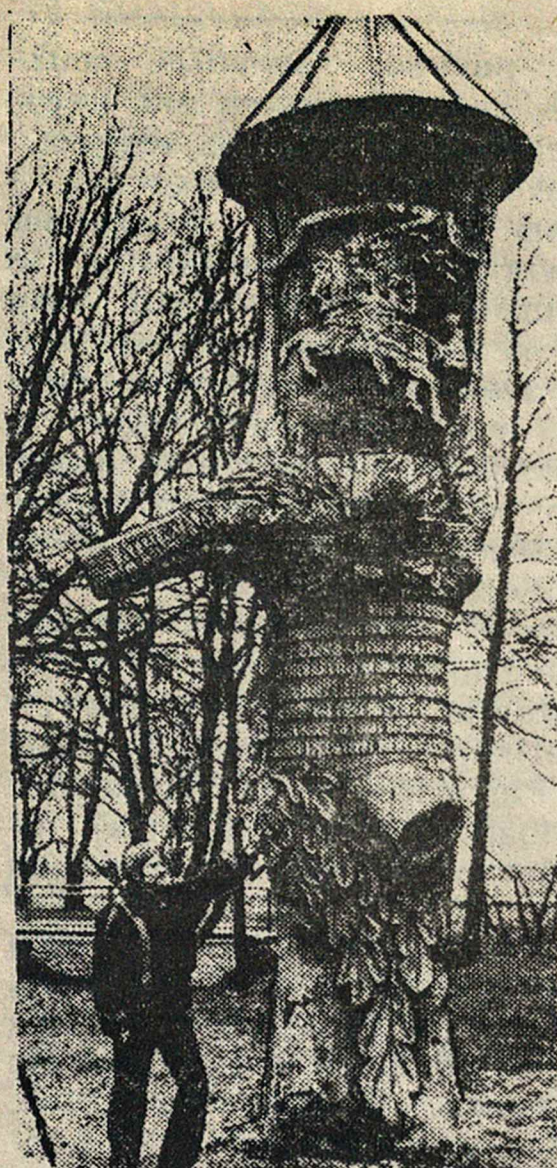
Grupės gydytojų iniciatyva, Lietuvos Raudonojo Kryžiaus draugijos steigiamasis susirinkimas buvo sušauktas Kaune, 1919 metų sausio 12 dieną. Dalyvavo 40 žmonių. Priimtas 76 punktų statutas, išrinkta vyriausioji valdyba ir revizijos komisija. Slaptu balsavimu pirmuoju Lietuvos RK draugijos pirmininku išrinktas gydytojas Rokas Šliūpas, jo pavaduotoja gydytoja Julija Damijonaitienė. Pirmojoje valdyboje be gydytojų ir farmacininkų, buvo Vasario 16-osios Nepriklausomybės akto signataras kun. kanauninkas Kazimieras ŠAULYS.

Pirmieji 144 RK nariai į draugijos kasą įnešė 6000 auksinų.

Karo nualintame krašte Lietuvos RK pirmiausia ėmėsi sužeistų karių slaugos. Buvo nuspręsta kuo greičiausiai kurti RK ligoninę ir vaistinę.

Pirmoji Lietuvos Raudonojo Kryžiaus 60-ties lovų ligoninė pradėjo veikti Kaune, 1919 metų sausio 31 dieną.

Rusams veržiantis į Lietuvą, 1944 m. liepos mėn., Lietuvos Raudonojo Kryžiaus valdyba (išskyrus p. k. dr. J. Alekna) pasitraukė į Vokietiją ir 1945 m. gegužės mėnesį atgaivino savo darbą. Pagelbėjo, kiek buvo įmanoma, kol išėvių globą perėmė BALF'as.

Vasario 16-osios minėjimo proga stogastulpį "Atgimimas" yra sukūręs Kazi - mieras Smilgevičius Raseiniuose, kur jis gyvena ir dirba. Jam talkino J. Dzvega. Stogastulpis buvo pastatytas ūkyje "Laisvė".

Seimo Nacionalinio saugumo komitetas pritarė Kultūros ministerijos siūlymui įamžinti pirmojo žuvusio Lietuvos pasieniečio Gintaro ŽAGŪNIO žūties vietą. Nuzū-

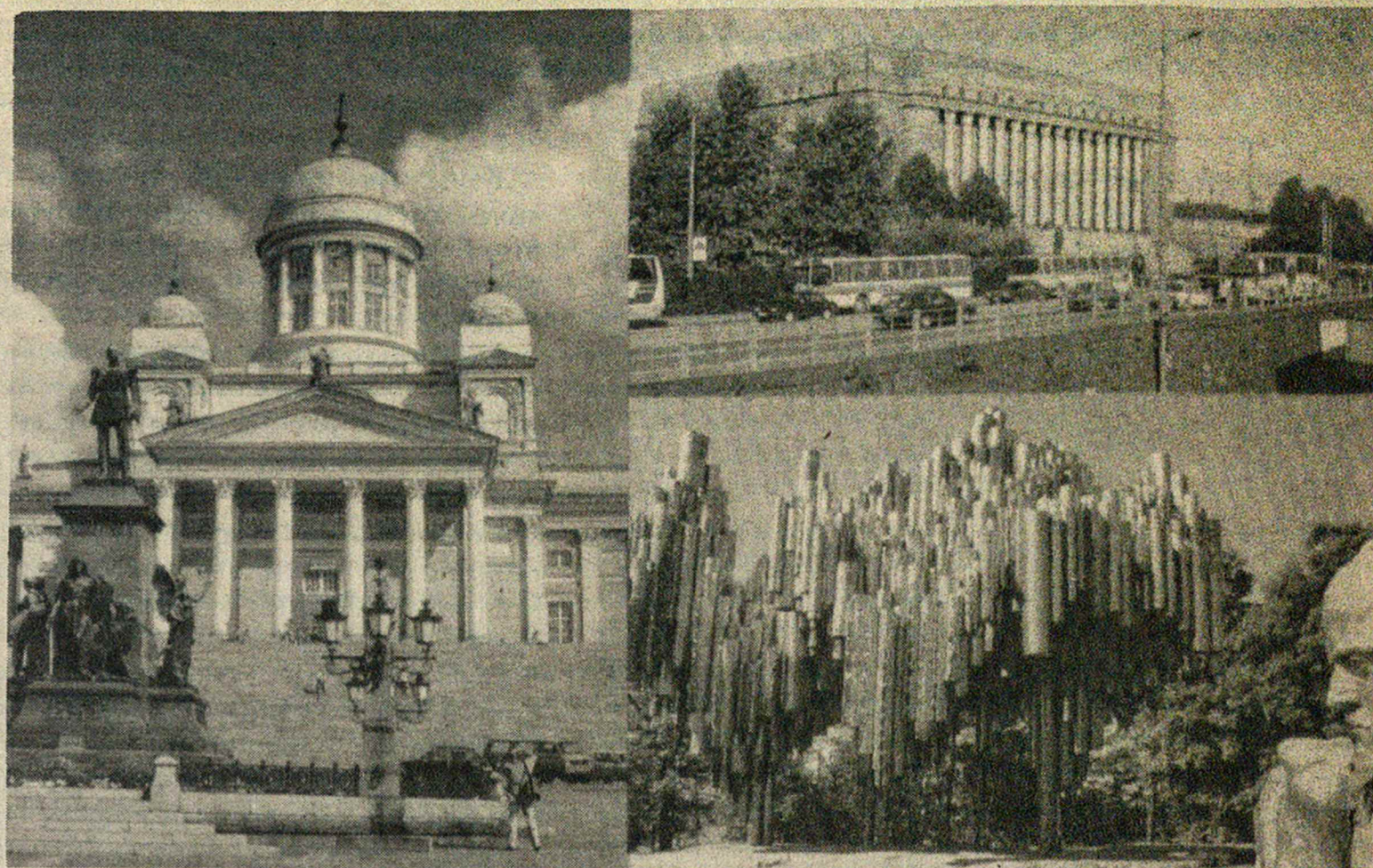
dytojo tarnybines pareigas atliekančio pasieniečio atminimui įamžinti KRAKŪNUOSE planuojama valstybės lėšomis pastatyti naują įtaigų paminklą ir deramai sutvarkyti jį supančią aplinką. Šiuo metu toje vietoje yra kuklus medinis koplystulpis.

GALŲ GALE PAMINKLAS ANTANUI BARANAUSKUI

Vyskupas, poetas, kalbininkas, palikęs epinę poemą "Anykščių Šileli", ciklą "Kelionė Peterburge", "Giesmininko pasikalbėjimas su Lietuva", dar keletą eilėraščių ir giesmių - yra lietuvių literatūros pakopose vienu stambiausių prieaušrio rašytojų, vienu didžiųjų aukštaųjų lyriku.

Antanas Baranauskas buvo pirmuoju lietuviškos gramatinės terminologijos kūrėju bei senosios gramatikos sudarytoju. Pav. žodžiai: balis, būdvardis, skaitvardis, sakiny, rašyba, tarinė - (kaip ne keistai mums atrodytų) yra jo sudaryti, - kalbininko, gimusio 1831 m., mirusio 1902 m. Seinuose.

Seinų lietuviai jau seniai svajojo ir darė įvairius žygius pastatyti Antanui Baranauskui paminklą ir gauti tam tikslui žemės sklypą mieste. Miesto savivaldybė tikisi gauti iš

Suomijos sostinėje Helsinkio dešinėje apačioje, paminklas žymiam kompozitoriui J. Sibelijui

Lenkijos katalikų bažnyčios hierarchijos jau anksčiau pažadėtą miestui sklypą ir tinkamą vietą tokiam paminklui.

Lenkijos lietuvių B-nės pirm. Sigitas Parancevičius tikisi, kad 1999 m. pavasarį bus galima paminklą pastatyti įkomponavus pakankamo didumo aikštelę, kuria galėtų naudotis atvykę turistai.

KAIP SOVIETINĖ CENZŪRA ELGĖSI SU "ANYKŠČIŲ ŠILELIU"

Rusų sovietų įvesta

cenzūra Lietuvos rašytojams parodo, kokiose repelėse buvo laikomi mūsų kūrėjai.

Prieš 50 metų Antano Baranausko "Anykščių Šileli" uždraudė spausdinti dėl parašytos pratarmės.

Kristijono Donelaičio Raštai, mokslinio pobūdžio leidimas sustabdytas dėl Lebedžio ir kitų autorių straipsnių, parašytų "buržuazinio objektyvumo dvasia".

Taip pat tuomet buvo

uždrausta spausdinti Kazio Binkio poezija. O ją paruošęs spaudai A. Vengris po kelerių metų buvo suimtas.

J. Marcinkevičiaus romanas "Nemunas patvino" buvo LTSR rašytojų sąjungos sukritikuotas susirinkime. Taigi - ir neišleistas.

Gražiausiai pasielgta su V. Mykolaičio-Putino romanu "Altorių šešėlyje". Visas įrištas tiražas buvo supjaustytas makulatūrai!

TOUR UNFORGETTABLE LITHUANIA

Lithuania: 700 Years of History.

This is your chance to catch the Early Bird to Vilnius via Helsinki, with rates from as low as \$999. Payment is due in full by March 31 to qualify. Enjoy the timeless tradition of this cultured country and the superb service of Finnair. Fares also available from other major Canadian centres. Ask your Norvita representative for the Summer '99 brochure, full of special tour packages to Lithuania and beyond. Norvita is also the official representative for Silja Line in Canada, and offers Finncheques, Scandic Holiday cheques, and car rentals. Call your travel agent or Norvita today and save!

Commencing 02 JUN 99 direct service from Toronto to Helsinki WED / SAT

DEPARTURE	ARRIVAL
TORONTO HELSINKI	17:30 08:15 NEXT DAY
HELSINKI TORONTO	13:20 14:50

with convenient connections to Vilnius

Norvita

Catch The Early Bird To Vilnius

\$999.00
FROM
8 DAY TOURS FROM \$1395. pp

FINNAIR
WE ARE FINNAIR. YOUR GATEWAY TO THE WORLD

Contact your travel agent or call Norvita Tours at 416-222-0203 or 1-800-461-8651

Tautos Pasipriešinimo Pavergėjams Aprašas

Vytautas A. Jonynas

Pernai rudenį pasirodė knygynuose intriguojančio pavadinimo knygūkstė: "Kas nugalabijo Kanados istoriją?" (Who killed Canadian History?). Kadangi jos autoriaus - istoriko J.L.Granatstein'o pavardė buvo man įsiminusi dar nuo tų dienų, kai vargau su knygotyros mokslais, kadangi žinojau jo pomėgį pasirinkti dramatiškus pavadinimus, susigundžiau susipažinti su veikalo turiniu.

Kažin kokių atodangų neužtikau. Visi esame senokai pastebėję, kad kanadiečiai, valstybinio nuovokumo požiūriu, yra "palaida bala". Jokia paslaptis, kad jie susiskaldę, neapsiskaite, nesusivaiko Europos geografijoje, ne kažin ką išmano apie Pabaltijį, o svarbiausia - nesidomi ir nesididžiuoja savo pačių krašto praeitimi ir kultūriniu paveldu.

J.L. Granatstein'o siekiu ir buvo išsiaiškinti, kas pastūmėjo Kanados visuomenę tokios visuotinės apatijos praities mokslui link. Nesunku atspėti, kad jis primeta kaltę netikusiam istorijos dėstymui mokyklose. Toji krizė pasireiškianti praeities mokslo, kaipo disciplinos, nuvertinime, mokymo metodikos pokyčiuose, programose, nevėkšiškoje vadovėlių sarėdoje, ir t.t. Nemažai žalos, Grandstein'o nuomone, yra pridariusi pridariusi televizija bei elektronika, kurios skatinančios atminties atrofiją, neigiamai veikiančios į vaikų pagavą, dėmesio aprėptį ir tvarą.

Man nežinoma, ar Grandstein'o "klyksmas tyruose" yra susilaukęs Kanados visuomenėje kokio atgarsio. Atvirai kalbant, abejoju, kadangi jo siūlomos permainos kertasi su įsisenėjusiu mąstymu ir net su Kanados konstitucijos nuostatais. Jei prisiminė ko apaštalavimas, tai, turbūt, todėl, kad jo šviesoje man švystelėjo kokie mes skirtingi padarai nuo anglosaksų kanadiečių. Galbūt, kada nors, jaunosios mūsų kartos nuvėžlios ton pačion nuokalnėn, persiimdamos ta pačia alergija istorijos mokslui, bet, bent kol kas, tos traukos į nihilizmą nesijaučia. Veikiau priešingai.

Kaip žinome, Lietuvoje ryžtasi kompiuoti didžiulioje daugiatomėje "Kančių ir kovų istorija". Išėiviija, is savo pusės, nėra gailėjusi pastangų pašalinti obskurantizmo plėvę nuo svetimtaučių akių, leisdama istorijos veikalus anglų kalba. Kam nežinomos to žygio pradininkų - T.Remeikio, V.Vadžio, R.Misiūno, A.E.Senn'o ir kitų pavardės? Ir tas srautas nesilpnėja. Juk neperseniausiai teko man aptarti "Nepriklausomos Lietuvos" ir "Draugo" skiltyse įtaigią ir mašlią Eidinto-Zalio knygą Lithuania in European Politics, o šit, prieš akis naujas leidinys: A. Damušio Lithuania Against Soviet and Nazi Agression

Kuo jis panašus ir kuo skiriasi nuo savo pirmtakų? Kokią auditoriją stengiamasi juo pasiekti - plačiųjų masių ar universitetinę, savųjų bendraminčių, ar svetimtaučių?

Neslėpsiu, kad nebuvo man lengva atsakyti į šiuos klausimus. Nesu tikras, ar pats autorius yra juos sau statęs. Jei neklystu, A.Damušio posūkis į istoriografiją yra gana vėlyvas, nors pati politinių įvykių dinamika negalėjo turėti jam jokių paslapčių. Labai stambi dalis asmenų apie kuriuos kalbama knygoje, yra buvę jo artimais draugais.

"Aš niekad neketinau išivelti politikon"...Šiuo sakiniu pradeda Damušis savo pratarinę, išileisdamas į pasakojimą kaip į chemijos inžinierių, nesiliovė maudęs geismas susirasti Lietuvoje uolienų, tinkančių cemento gamybai. Neužginčijant vėlesnių Alfonso Damušio nuopelnų tyrinėjant minkštųjų elastomerų panaudojimą greitkelių dangai, dera vis vien prisiminti, kad ankstesniuose savo "curriculum vitae", pateiktuose "Lietuvių Enciklopedijai", Damušis vaizdavo save kiek skirtingiau. Ten buvo išryškinti jo polinkiai į visuomeninę veiklą. Jo organizaciniai talentai įvairiuose baruose. Kaip Laikinosios Vyriausybės ministerio, L.A.F.verbuotojo, V.L.I.K'o steigėjo ir vicepirmininko, Ateitininkų Federacijos vado, pagaliau - "Dainavos" vasaros stovyklos rėmėjo. Taip pat pasisakoma, kad jo esama tautos kankinio: kalinto Varnių koncentracijos stovykloje už nelegalią ateininkišką veiklą gimnazijoje, o vėliau gestapininku tąsyta po Vokietijos kalėjimus.

Katras šių profilių - mokslininko išradėjo ar visuomenininko politiko - prasišviečia stipriau jo knygoje? Nei vienas, nei antras. Nors autoriaus gyvenimiškoji patirtis itin turtinga, jos ataidžių knygoje nedaug. Pernelyg siaura veikalo tematika - pavergėjų siautėjimai, tautos aukų skaičiuotės - nesuteikia autoriui galimybių įterpti pasakojiman asmeniškų pergyvenimų. Nesinorėtų, iš kitos pusės, vadinti Damušio kompiliacijas istorijos vardu, nes aki-vaizdu, kad jo esama debutanto sava-mokslio. Stokojančio tokiu įgūdžių kaip kritiško žvilgsnio į pirmtakų darbą, abejonių dokumentinės medžiagos autentiškumu, šėlsmo naršyti archyvus. Kaip aprašas Lithuania Against Soviet and Nazi Agression perteikia skaitytojui pažymėtina glau-stai, nelaimių, ištikusių Lietuvą, seką. Pasakojimas sklandus, dalykiškas, be jokių stilistinių puošmenų ar ironijos blyksnių. Vien faktai, faktai, skaičiai, statistikos, oficialūs raštai...Protarpiais tas "dalykiš-kumas" netgi varginantis.

Imkime tokį pavyzdį: Damušis neužmiršta paminėti, kad užsirūstinę ant lietuvių už jų nepritarimą sudaryti SS legioną, hitlerininkai buvo suėmę ir nugabenę į Stutthof'o lagerį būrį mūsų šviesuolių. Jų pavardės išvardinamos. Kad Stutthof'e būta ir kitų lietuvių kalinių grupių, kaip kad sužinojome iš VI.Telksnio knygos "Kamino šešėlyje", Damušis neužsimena. Bet, ne tai svarbu, ne tikslios statistikos ir pavardės. Jos užsimirs, bet bepročių nacių sukurto pragaro vizija išliks, gyva tautos atmintyje, nes Stutthof'o siaubą yra aprašę net trys lietuviai. Turime St.Ylos - "Žmonės ir žvėrys" (šis veikalas cituojamas Damušio biografijoje), turime VI.Telksnio "Kamino šešėlyje" ir pagaliau, išskirtiną kūrinių kacetinėje raštijoje, B. Sruogos "Dievų mišką". Pastarasis netgi yra išverstas į anglų kalbą. Kodėl pasišykštėti informacijos svetimtaučiai apie tų liudijimų egzistenciją?

Ta pati pastaba galioja ir liudijimų apie bolševikinį smurtą atveju. Išvežtųjų į amžinojo pašalo žemes raštijoje esama netgi didesnio skaičiaus tekstų, išverstų į nūdienę Esperanto. Jų puslapiai, pav., Dalios Grinkevičiūtės Lietuviai prie Laptevų jūros" gali prabilti kur kas paveikiau į svetimtautį, negu pavardžių litanijos ir skaičių tabelės. Vienok - leidinyje nėra jokios nuorodos į tą papildomą informaciją.

Svarstant kuo "Lithuania Against Soviet and Nazi Agression" skiriasi nuo kitų svetimkalbiams kurptų veikalų, bene išskirtiniausiu požymiu tektų laikyti autoriaus įtikėjimą vaizdinių priemonių pranašumu, jei ne visagalybe. Spėjama, kaip daugelį kanadiečių vadovėlių autorių, yra paveikusi Konfucijui priskiriama išmintis, jog vienas abrozdas atstoja tūkstantį žodžių. Užtat iliustracijų tikrai nepagailima, pradedant įvairių įsakų fotokopijomis, žemėlapiams, statistikos lentelėmis ir baigiant begalės asmenų nuotraukomis. Toji vaizdinių priemonių gausa priartina Damušio kompiliaciją prie pasisavintos iš televizijos samėžinio formato, kurį Granastein'as vadina "scrap-book" vardu. Girdi, trūksta vien muzikinės palydos. Prasmingiausios ir paveikiausios toje iliustracijų griūtyje yra valdiškųjų raštų fotokopijos. A.Damušis vertas pagyrimo už tai, kad sužvejojo sovietinių pareigūnų, tiek Maskvoje, tiek Lietuvoje, įsakų nuorašus. Taip pat ir Ostlando paeigūnų parėdymų faksimiles. Skeptiškiau norėtųsi pažvelgti į kito ilustracinio elemento naudą, ar poveikį į svetimtautį, nors mano kartos žmogui buvo miela aptikti leidinyje Baltijos Kelio demonstracijos ir Pirciupio Madonos nuotraukas.

Peržvelgiant A.Damušio naudotų šalti-

Lietuvoje

SUGRIAUTA JAUNYSTĖ IŠGELBĖTAS ŽMOGIŠKUMAS

(Politinės kalinės Jadzės Grineveckaitės prisiminimai)

Okupavę Lietuvą, komunistai sugriovė gyvų likusių dorų žmonių gyvenimą, daugelį fiziškai ir dvasiškai sulucšino, tautą nudvasino. Kai 1988-1991 m. minios skandavo "Lietuva, Lietuva", vieni mintyje turėjo nepriklausomą Lietuvą, kiti-sovietinę, kiek palaisvėjusią, bet susijusią su pussimti metų Lietuvą niokojusią Rusiją. Nepriklausomybės šalininkai irgi nebuvo vienminčiai. Vieni - "iškęsime vi-6 psl.

sus nepriteklus, jei reikės, dėl nepriklausomybės atiduosime ir partizanų auką", - antri "gerai gyvensime, nors sąžiningai ir nedirbsime"

Dabar skaitome prisiminimus apie kalinių kankias ir tremtinių vargus, apie lietuvių solidarumą lageriuose ir tremtyje, apie vienų kitiems teiktą pagalbą, nors visiems visko trūko, apie herojiškas aukas, gelbstint tautiečių gyvytes. Bet ilgai niui nuotikos ir Sibire ėmė keistis. Atsirado savanaudiškumo, nepasitikėjimo, pavydo. Dar didesnius pasikeitimus pajuto sibirioikai, po Stalino mirties pradėję grįžti į Lietuvą. Rado žmones išgąsdintus, susvetimėjusius, paskendusius savo rūpesčiuose, nebeturin-

čius laiko nei noro padėti kitiems. Ne tokius, kokie buvo partizaninių kovų metu. Alė Rūta, praėjus 25 metams nuo pirmųjų trėmimų, Amerikoje parašė apyską "Žemės saukimas", kurioje vaizduoja iš Sibiro pabėgusį ir į Lietuvą nelegaliai grįžusį berniuką, kuris Lietuvoje jautėsi "kaip aprietas šuo, kurio visi vengė, kurio niekas nenorėjo artyn prisileisti". Jis vėl grįžo į Sibirą mirti ant motinos kapo.

Rezistencinis nusiangavimas vyko ir išeivijoje.

Bet stiprios asmenybės nepalūžo nei bolševikų lageriuose, nei Sibiro tremtyje. Sibire kūrė lietuviškas šeimas ir vaikus ruošė grįžimui. Buvo ir mišrių šeimų,

kurios vaikus sugebėjo išauginti Lietuvai. Viena tokia, be kaltės atlikusi 10-ies metų bausmę lageriuose ir tremtyje sukūrusi mišrią šeimą, bet Lietuvai išauginusi du sūnus, buvę žemaitė nuo Šatrijos-Jadzės Grineveckaitė.

Gabi, religinga, švelnus būdo Jadzė prieš karą baigė Telsių gimnaziją ir įstojo į Prekybos institutą. Vokiečiams 1939 m. okupavus Klaipėdą, Jadzė institutą baigė Šiauliuose. 1944 m. grįžtant bolševikams, ji į Vakarų nepasitraukė. Jos tėviškėje, Luokės valsčiuje, kaip ir visoje Lietuvoje, greitai prasi-dėjo laisvės kovos. Jadzė išvyko į Vilnių studijuoti ekonomikos. Nors į aktyvią resistenciją ji ne-

nuėjo, bet laikėsi ratelyje studentų, kurie neslėpė pritarimo laisvės kovotojams. Pikta akis pradėjo Jadzė sekti. Saugumas griebėsi provokacijos. Jadzė gyveno su savo seseria Genute. Kažkas paprašė leisti pas jas keliom dienom pasislėpti saugumo persekojamam jaunuoliui. Kiek pabuvęs jaunuolis išėjo, bet paskutinę egzaminų dieną universitete saugumas Jadzė areštavo. Prasidėjo tardymas. Turėjo surašyti organizacijas, kurioms ji seniau priklausė, ir tų organizacijų pažįstamus narius. Prikibo prie ateitininkų. (Apie tą laiką buvo išaiškintos slapta veikusios ateitininkės Palangos gimnazijoje.) Žino ma, paklausė, ar pas jas

.....
nių sąrašą, peršasi dvi pastabos. Visų pirma - nėra lengva nustatyti, ar autorius nėra pražiopsojęs kokių svarbių naujų studijų apie Lietuvą. Bent aš nepajėgus, nes neturiu galimybių sekti, kas pasirodo knygų rinkoje visame pasaulyje. Daugiau daugiausia galiu tvirtinti, kad jis yra praga-
nės kai kuriuos "bestsellerius". Taip, saky-
sime, jis nemini Dm.Volkogonov'o, išnar-
šiusio slaptus sovietų archyvus. Jis necituo-
ja D.J.Goldhagen'o knygos **Les bourreaux volontaires de Hitler**", vienu metu sukėlu-
sios nemažą šurmuli. Esu susipažinęs su
šiomis knygomis, ir neįžiūriu jose jokių
nuotrupų, galinčių praturtinti Damušio
knygos audinį.

Nepalyginamai lengviau yra konstatuoti
praleistus negirdomis ankstyvesnių studijų
apie Lietuvą sarase tekstus.
apie Lietuvą sąrašė tekstus. Bematant
metasi į akis, kad praganomi tokie veika-
lai kaip. sakysime, Pr.Cepeno **"Naujųjų
laikų Lietuvos istorija"**, arba R.Šilbajorio
redaguotas kolektyvinis leidinys **"Mind
Against the Wall". Essays on Lithuanian
Culture Under Soviet Occupation**". Nepa-
teisinamai pražiopsomi ir kiti svarbūs
tekstai. Profesorių A.Liewen'o ir A.E.Sen-
n'o knygos, Br.Railos, Tomo Venclovos
tekstai. Pagaliau, pelnytai patraukusi skai-
tytojų prielankumą Liūto Mockūno apy-
braižą **"Pavargęs herojus"**.

Pažymėtina šia proga, kad leidinio
bibliografija pasitenkina vien knygų išvar-
dinimu. Tuo pačiu A.Damušui netenka
užsiminti apie ilgokai užsitęsusias sterili-
nes polemikas **"Tėviškės Žiburių"** skiltyse

su, sakysime, Dov.Levino ir kitais Izraelio
istorikais.

Apžvelgiant visuminiu žvilgsniu Damu-
šio veiklą, tenka pripažinti, kad kaip
kiekvienoje istorinėje freskoje, čia susidu-
riam tiek su pagavių spalvų deriniais,
tiek su neišbaigtomis detalėmis, tiek su
negatyvo plėmais. Kad nebūtų neaiškumų,
pradėsiu nuo paskutiniųjų. Prisipažinsiu,
kad visiškai migla man padvelkė VLIK'o
avantiūra užpirkti Švedijoje ginklus būsi-
moms pagrindžio divizijoms. Tas skyrelis
vien priminė, jog Damušis nieko nepasako-
ja apie desperatiškas mūsų karininkijos
pastangas tvirti Žemaitijos pulkus, negai-
lestingai supliktus prie Sedos. Žodžiu,
įvykius, kuriuos įamžino Marius Katiliškis
autobiografinėje savo knygoje **"Išėjusiems
negrįžti"**.

"Neišbaigtų detalių" terminas tiktų
daugeliui knygos vietų, nors nedrįsčiau
Damušio kaltinti mūsų praeities kosmeti-
zavimu. Jis, sakysim, nenutylė svetimtau-
čiui skaitytojui fakto, kad būta "Lietūkio"
garažo skerdynių, kurias filmavo grožėda-
miesi lietuvių klaikiu sužvėrėjimu Propa-
gandastaffel kariai. Deja, Damušio apra-
šymas blankiausias, kokį teko girdėti, nes
visai neleidžia atspėti, kas išprovokavo
tą masinę psichozę, visišką apjakimą.

Tolygų "neišbaigtumą" pastebime kitoje
vietoje. Sveikintina iniciatyva laikytina,
kad Damušis įterpė kaip priedą (appen-
dice) skyrelį, užvardintą "Brothers' Kee-
pers". Tekste kai kur tie "broliaglobiai"
pramenami dar samaritiečiais...Mano nuo-
mone, abu tie terminai netikslūs, nes tik
"homines humanissimi" nusipelno rezistentų

vardo. Jų pasipriešinimas totalitarinių
galybių smurtui buvo sąmoningas ir tikrai
aktyvus. Damušis teisingai pasielgė laiky-
damas juos autentiškais laisvės kovotojais.
Vienok, nepagalvojo jų sąrašą išplėsti,
persispausdindamas S.Binkienės knygoje
"Be ginklo kariai" talpinamą sąrašėlį.

Rasit, derėtų priskirti prie autentiškų
rezistentų dar kitą grupę, į kurią Lietuvo-
je šnairavo ir tebešnairuoja. Taip bent
įtaigoja pasielgti neseniai išvydusi šviesą
juodoji komunizmo nusikaltimų knyga -
**"Le livre noir du communisme: crimes,
terreur et repression"...**Paris, Laffont,
1997. Skyreliai, kuriuose kalbama apie
Lietuvos aukas, panašūs savo sandara į
Damušio kaltinamąjį aktą, su tuo skirtumu
kad čia nepamirštami ir žuvusieji tremtyje
Sibiro lageriuose. Išaiškėja, kad pabaltie-
čiai yra suvaidinę labai svarbų vaidmenį
tiek Norilsko, tiek Vorkutos sukilimuose,
organizuodami streikus, sunaikindami kri-
minalistų diktatūrą, ir t.t. (pabr.Red.)
Jų auka kovoje su bolševikine tironija
verta prisiminimo. Žinoma, šioji mano
pastaba nelaikytina priekaištu A.Damušui.

Pakartotinai peržvelgiant Damušio at-
liktą darbą, tenka vien stebėtis neprofe-
sionalo autoriaus drąsa ryžtis tokiam už-
mojui, lygiai kaip jo pajėgumu jį įveikti
kruopščiai, sąžiningai su pasigėrėtina visu-
moje saiko nuovoka.

**Adolfas Damušis, LITHUANIA AGAINST
SOVIET AND NAZI AGRESSION.**Lemont,IL
American Foundation for Lithuanian Re-
search, 1998, 342 p.

.....
nesislapstė toks jauno-
lis. Pasakė pavardę. Tuo
metu buvo tardoma Ge-
nutė. Jos abi faktą pa-
neigė, bet gynėsi ne
visai vienodai. Surengus
akistatą, jos turėjo pri-
sipažinti, kad tas jauno-
lis pas jas buvo. Už tą
"nusikaltimą" Jadzė gavo
10 metų lagerio, o sesuo
atrodo, - septynerius.
Kurį laiką kalėjo Pravi-
niškių darbo stovykloje,
o paskui išvežė į Sibiro
lagerius. Seserys kalėjo
skirtingose vietose. Tas
"persekiojamas" jaunuolis
niekad nebuvo areštuot-
as ir, regis, dabar gyve-
na Vilniuje.

Ir lageryje šėtonas
Jadzės nepamiršo. Saugu-
mas siūlė "laisvę" už
bendradarbiavimą, lage-
rių viršininkai-lengvesni
darbą ir sotesnę sriubos
lėkštę už amoralumą. Ji
buvo jauna ir daili.

Nieko nepešę, gundyto-
jai pasitraukdavo, o ji lik-
davo eiline katorgininke.

Atlikusios bausmę,
seserys susirado viena
antrą ir apsigyveno kar-
tu Krasnojarsko krašte,
Jenisejevsko rajone.
Jadzė susipažino su buvu-
siu lagerininku rusu,
kuris joms daug padėjo,
išteikėjo. Gimė du sūnūs.

Lageriai sunaikino jos
jaunystę, bet ne asmeny-
bę. Į Lietuvą grįžo 1962
m. Vyras buvo tolerantas
ir konfliktų šeimoje dėl
vaikų auklėjimo lietuviš-
ka dvasia nekildavo. Abu
sūnūs, Georģijus-mokslis-
nis darbuotojas Vilniuje,
ir Aleksandras - gydyto-
jas Klaipėdoje, vedę lie-
tuvaiteis, augina lietuviš-

kas šeimas ir dirba
Lietuvos gerovei.

Šio straipsnelio autorius
su savo kaimyne ir
jaunystės drauge po dau-
gelio metų 1993 m. vėl
susitiko Lietuvoje. Ji jau
buvo silpnos sveikatos,
varginama pasikartojan-
čio infarkto, bei blai-
vaus mąstymo, geros at-
minties. Mirė Klaipėdoje
1995 m., sūnaus Aleksan-
dro šeimos globojama.
Palaidota Klaipėdos kapi-
nėse. Iš Sibiro grįžę
Klaipėdoje gyvena brolis
Bronius ir Vilniuje sesuo
Genutė Dubeckienė su
šeimomis.

(Iš: Tremtinys, nr. 2,
1999 m. sausio mėn. 15)

● POTVYNIS pamaryje
yra įprastas reiškiny-
s, tačiau šiemet kaip reta
-ilgas. Vanduo su mažais
atoslūgiais ant užliejamų
pievų ir kelių įvairaus il-
gio ruožais tyvuliuoja
nuo lapkričio mėnesio.

Potvyniai pralaužė se-
niai supiltus pylimus, ar-
do kelius ir namus, ver-
čia medžius. Pagrindinės
pamaryje gyvenančių
žmonių pajamos yra už
pristatytą pieną. Potvy-
niui prasidėjus pasunkėja
jo surinkimas, o ir atsi-
skaityti su žmonėmis ne-
skuba pieno bendrovės.
Šilutės sūrių gamykla,
kuria pernai išigijo bend-
rove "Žemaitijos pienas"
skolinga žmonėms dar
už 1997 metais pristaty-
tą pieną.

Ištvinęs Tenenys parda-
vimui paruoštas durpes
jau praeitą lapkričio mė-
nesį pridarė nuostolių
bendrovei "Šilutės durpės"

Ištvinusiose upėse tenka
gelbėti skęstančius vai-
kus, suaugusius ir jų au-
tomobilius.

Neseniai Vyriausybei
buvo pateikta ilgalaikė
pasiruošimo pavasari-
niams potvyniams progra-
ma. Joje už 30 mil. litų
numatyta atlikti tyrimus
estakados ar brastos per
užtvindomą 300 m. ilgio

kelio "Šilutė-Rusnė" ruo-
žą projektavimui, paausk-
tinti užtvindomą kelio
ruožą ties Priekule, nori-
ma paauskštinti pylimus,
statyti naują ledlaužį,
išigyti bent dvi amfibi-
jas bei telefonizuoti so-
dybas potvynio zonoje.
Šiems projektams praso-
ma iš valstybės 43 mil.
litų. Parama pamario gy-

ventojams rūpinasi ir
Seimo narys Virginijus
Martišauskas.

● PASAULIO ŽMOGUMI
1998-1999 m. Tarptauti-
nis Biografijų Centras
Cambridge, Didž. Brita-
nijoje, išrinko Lietuvos
rašytoją - istorinių roma-
nų autorių vilnietį PET-
RĄ DIRGELĄ.

MONTRÉAL

KOVO MĖN. 21 d. SUEINA 10 METŲ
NUO DEKLARACIJOS PASIRAŠYMO
MONTREALYJE, KURI SMERKIA RA-
SINĘ DISKRIMINACIJĄ TARPTAUTI-
NIU MASTU.

NUO 1989 METŲ ŠI DEKLARACIJA
VYKDOMA VISUOSE MONTREALIO
MIESTO VEIKSMUOSE.

SUKAKTIES PROGA, MONTREALIE-
ČIAI RAGINAMI IR TOLIAU STENGTI
RESPEKTUOTI ŽMOGAUS ORUMĄ IR
TEISES.

Montreali, tu esi harmoningo
sugyvenimo miestas!

Kreiptis tel:
**87-ACCÈS
(872-2237)
#610**

<http://www.ville.montreal.qc.ca>

95-rių metų sulaukęs Čikagoje Jonas DAINAUSKAS per jo gimtadienio pobūvį pjausto sukaktuvinį tortą.
Nuotr. Ed. Šulaičio

PAGERBTAS 95-METIS ČIKAGIETIS JONAS DAINAUSKAS

Edvardas Šulaitis

Čikagoje nuo 1961 metų gyvenantis, Kaune gimęs ir didžiumą savo jaunystės čia praleidęs Jonas DAINAUSKAS, savo 95-jo gimtadienio proga buvo pagerbtas š.m. sausio mėn. 22 d. Čikagos Jaunimo Centro rūmuose įvykusiame renginyje.

Čia apie garbaus amžiaus sulaukusi šį didelį išsvijęs lietuvių veikėjas kalbėjo ir kitas kaunietis, dabar irgi išikūręs Čikagoje - Vytenis STATKUS, kuris nušvietė svarbesnius J. Dainausko gyvenimo faktus. Kalbėtojas, kuris asmeniškai yra bendravęs Lietuvoje su sukaktuviniu, pažvelgė į išpūdingą sukaktuvinio gyvenimo kelią ir kartu su juo pakeliavo ne vien tik po įvairius miestus tėvynėje, bet ir po to, kuomet karo banga juos privertė apleisti gimtinę.

V. Statkus pristatė sukaktuvininką kaip "vaikščiojančią enciklopediją" o taip pat kaip istoriką, teisininką, dažną paskaitininką, bibliografą, mokytoją, spaudos darbuotoją, Lietuvių Skautų studentų draugovės steigėją, vienintelį likusį gyvą iš tų steigimo dienų (ne be reikalo paminėjimą Čikagoje surengė Akademini Skautų sąjūdis ir jo nariai). J. Dainauskas buvo pristatytas ir kaip aktyvus Lietuvos Šaulių sąjungos narys (nuo 1922 m. bei Klaipėdos sukilimo dalyvis 1923 metais).

Buvo primintas jo pasitraukimas iš Lietuvos. Pradžioje jį kalino naciai, o vėliau - sovietai, kada 1945 metais jis pateko į jų nelaisvę. Paminėjo, jog pabėgęs iš šios nelaisvės iki 1957 m. gyveno Lenkijoje, o tada išvyko į Paryžių, kur atsidėjo studijoms bei žurnalistiniam darbui.

Atvykęs į Čikagą, sukaktuvininkas įsijungė į lietuvišką veiklą, kurią jis vykdė atliekamu nuo tiesioginio darbo Čikagos Tarptautinių santykių bibliotekoje. Jo darbų buvo įvairių ir daug, tad kalbėtojas tik dalį jų savo kalboje išskaičiavo.

Taip pat jubiliatą sveikino jo buvęs mokinys Čikagos pedagoginiame institute dr. Robertas VITAS, Lituanistikos studijų ir Tyrimo Centro direktorius dr. Jonas RAČKAUSKAS, Akademinių Skautų sąjūdžio pirm. Rimas GRISKELIS, Akademikų skautų įsteigtas "Vydūno fondo" pirm. Vytautas MINKŪNAS, taip pat sveikino jo vieną iš veikliausių narių J. DAINAUSKĄ, o šio fondo darbuotoja Jūratė VARIAKOJIENĖ jį perrišo lietuviška juosta. Taip pat buvo paskaityti ir rastu gauti sveikintimo žodžiai.

Jaunieji skautai akademikai čia suvaidino vaidelį, kuriame atvaizduotas (kiek humoristiniai) jubilato gyvenimo kelias ir nuveiktieji darbai.

Pabaigoje kalbėjo pats sukaktuvininkas, kuris ilgesniame žodyje irgi bandė išryškinti kai kuriuos savo ilgametės lietuviškos veiklos punktus.

Jis taip pat pažymėjo, jog nesijaučia taip daug nusipelnęs, kaip kad kairie kalbėjusieji sakė. Būdamas kukliu žmogumi, jis nenorėjo sau priimti visų pagyros žodžių. Tačiau pažadėjo ir toliau darbuotis Lietuvos ir lietuvių labai kiek tik sveikata leis. O sukaktuvininko sveikata dar yra gana neblogo, tad, reikia manyti, dar ne vienus metus bus galima gėrėtis neišsemiamu jubilato entuziazmu bei jo atliekamais darbais.

- Kovotojui už Lietuvos nepriklausomybę Adolfui Damušui ir dar 30-čiai ginkluoto pasipriešinimo dalyvių paskirtos I laipsnio valstybinės pensijos. Dabar vienos tokios pensijos dydis yra 552 litai per mėnesį. Jos bus mokamos per mėnesį. Jos bus mokamos partizanams bei Vietinės rinktinės kariams, taip pat rezistentams, dalyviams 1941 metų burželio sukilime.

APIE Š. MARČIULIONIO MOKYKLOS KREPŠININKŲ ATVYKIMĄ ČIKAGON

Kaip informuoja Šarūno Marčiulionio krepšinio mokyklos Vilniuje administratorė Aldona Nausėdienė, keturiolikmečių komandos nariai ir palydovai jau gavo JAV vizas o taip pat jiems nupirkti bilietai kovo mėn. 6 d. kelionei į Čikagą, jie praleis 10 dienų šioje viešnagėje.

Taip pat šios mokyklos vadovybė išreiškė pasigėrėjimą anksčiau "Draugo" sporto skyriuje išspausdintu E. Šulaičio aprašymu apie šią neeilinę mokyklą ir jos tikslus.

Tiek Vilniuje, tiek Čikagoje yra garbama viskas, kad tik ši išvyka kuo geriau pasisektų. Jaunieji krepšininkai jau kuris laikas rimtai jai

ruošiasi ir nori nustebinti krepšinio gimtines atstovus.

Varžybine išvykos programa Čikagoje rūpinasi ASK "Lituanicos" jaunųjų krepšinininkų treneris dr. Donatas Šiliūnas. Jis sako, kas šiuo metu klubas turi apie 200 jaunųjų žaidėjų, kurie treniruojasi 4 salėse. Iš šių žaidėjų-14 metų amžiaus krepšininkai išbandys jėgas ir su vilniečiais.

Vilniečiai į O'Hara aerodromą atvyks kovo mėn. 6 d. 6 val. vak. ir bus išskirstyti po privačias šeimas, daugumoje į tokias, kurios turi jaunų krepšinininkų.

Kovo mėn. 7 d., sekmadienį, PLC bus priimamas jaunesiems Lietuvos atstovams, o vakare - rungtynės su "Lituanicos" bendraamžiais. Kovo 9 d. 4 val.p.p. bus žaidžiamos pirmosios rungtynės prieš amerikiečius jaunuolius - J.Jordan mokyklos krepšininikus. Vėliau bus rungtyniaujama beveik kasdien.

Kovo mėn. 12-13-14 d.d. vilniečiai žais amerikiečių pradžios mokyklų turnyre, įvykstanciam North Central Kolegijos patalpose. Kaip spėjama, vilniečiai turėtų išeiti šių varžybų nugalėtojais.

Kovo 15 dieną vakare norima jaunuosius Lietuvos krepšinio entuziastus nuvesti į "Bulls" rungtynes, kuriose Čikagos atstovai susitiks su Clevelando ekipa, kurios eilėse žais nauja jauna pažiba krepšinio pasaulyje - ŽYDRŪNAS ILGAUSKAS.

Kovo 13 d. vakare ASK "Lituanica" PL Centre rengia šaunų pobūvį, irgi jaunųjų svečių iš Vilniaus garbei. Į šį renginį vietas reikia rezervuoti iš anksto, skambinant Daivai Šiliūnienei. tel:(630) - 852-3204.

E. Š.

Atidarant 22-ąją Lietuvių Fotografijos parodą Čikagos "Čiurlionio" galerijoje kalbasi tos parodos rengėjas, pats žymus fotografas Algimantas Kezys (dešinėje) su parodos direktoriumi Algiu Janušu.

Nuotr. Ed. Šulaičio

RIEBIOS SABONIO IR ILGAUSKO SUTARTYS

Yra smagu pranešti, jog lietuviai NBA lygos žaidėjai pasirašė gana geras sutartis su savo ankstesnėmis komandomis. Sabonis pasilieka Portlande, už trijų metų sutartį gaudamas 30 milijonų dolerių. Dar geriau, negu šis mūsų veteranas, gaus 23 metų amžiaus jaunuolis Žydrūnas Ilgauskas. Kaip skelbia sausio 30 d. "Chicago Tribune" dienraštis, jis už savo sutarties pratęsimą šešiams metams, į kišenę įsidės net 71 milijoną dolerių! Nežiūrint, kad Žydrūno sutartis baigiasi tik šią vasarą, tačiau Clevelando "Cavaliers" klubo savininkas skubėjo ją iš anksto pratęsti už pačią didžiausią sumą, kokią tik leidžia naujieji įstatymai.

Tas laikraštis šį rašinį apie mūsų pradėjo taip: Žydrūnas Ilgauskas negalėjo sulaukti ryto, norėdamas galimai greičiau pranešti savo šeimai Lietuvoje žinutę, kad jis pasilieka su Clevelando "Cavaliers" klubu ir kad jis yra turtingas.

LINAS VAITKUS ČIKAGOJE

Čikagoje lankėsi žinomas slidinėtojas iš Steamboat Springs Colorado valstijoje, Linas Vaitkus. Šis Čikagoje gimęs mūsų tautietis, Japonijoje įvykusioje žiemos olimpiadoje startavo Lietuvos rinktinėje, nes prieš 6 metus yra gavęs Lietuvos pilietybę. Jis Lietuvai žada atstovauti ir 2002 metų olimpinuose žaidimuose.

1938 m. balandžio mėn. 28 d. Lietuvos universitetuose oficialiai buvo pradėjusi veikti Lietuvių Studentų Korporacija "JŪRA". Apie šios korporacijos idėjas, tikslus buvo daug kalbėta, rašyta, girdėta radijo bangomis, o dabar sukakties proga ir matyta televizijos ekranuose.

Savo mintis Vladas Nasevičius taip išreiškė:

"Mūsų LSKorporacija "JŪRA" yra nuoširdžių, taurių, darbščių ir vienas kitu pasitikinčių studijų korporacija, kuri ruošia tautoje masinį sąjūdį, skatinanti ne vieną, bet kelias lietuvių kartas jūriškam darbui. Šitas didelis darbas - visą tautą nukreipti veidu į Baltijos jūrą, pažadinti visoje tautoje - liaudyje ir šviesuomenėje - didesnę domėjimąsi jūra ir Vakarų Lietuvos problemomis, kas sukeltų spontanišką sąjūdį, kuris apimtų visą tautą - nuo lopšyje klykiančio iki lazda besiramstančio lietuvių. Tai yra "JŪROS" korp! kiekvieno nario pareiga. Ir tik šito siekdami, mes pateisiname šios korporacijos egzistenciją ir nešiojamas korp. spalvas. Tad šis didelis darbas riša mus nuoširdžion draugėn, artina, vienas kita pamačius, džiugina. Juk niekas žmonių taip neusartina, kaip bendras, nuoširdus, idealistinis darbas.

Ak, bendro darbo broliai ir sesės, juk kiekviena nauja karta atranda palikta daugiau nuveikimų, kaip atrado prieš ją buvusioji karta: ir ji savo įpėdinių kartai turės palikti padidintą palikimą. Ir tai nėra savinaudos, egoizmo ar instinkto rezultatas, bet pasiaukojimo, nuoširdaus darbo savo tautos, valstybės laimingai ateičiai. Į tolimą ateitį žvelgia ir pagal tai vertina savo darbus žmonės yra didžios dvasios.

Tad "JŪROS" korp! ir jos korporantai negyvena tik sau. Prieš mums pradedant darbą tautoje, buvo mažiau jūriškos minties, jūriškos orientacijos. Po mūsų, peržengus mirties slenkstį, būsimas lietuvis, ateinanti lietuvių karta bus jūriškesnė. Ir tai bus mūsų palikimas kitoms kartoms.

Mes žinome dėl ko gyvename: lietuvių tautos ir valstybės gyvenime mūsų funkcija yra ją jūrinti. Tam darbui niekas negali mūsų pakeisti ar pavaduoti, nes mes esame ir būsim darbe žmonės, kiekvienas atliekamas jam pavestą darbą kuo sąžiningiausiai.

Mes žinome, kad tik nuoširdus mūsų darbas, bet ne lėpinančios filisterių protekcijos ar bet kurios valdančios partijos malonės mus grūdina ir yra laidas šviesiai, jūriškai Lietuvos ateičiai.

Mūsų pasisakymai, darbai įneša ir įneš daugiau dinamikos visose mūsų tautos ir valstybės kultūrinio, ekonominio ir politinio gyvenimo srityse, daugiau sąžiningumo, daugiau lietuviškumo.

Tik būkime darbo ir jūriškos galvosenos žmonės!"

1998 m. balandžio mėn. 28 d., minint Lietuvių Studentų Korporacijos "JŪRA" įsteigimo 60-metį, buvo nutarta įkurti Lietuvos universitetuose naujas "JŪROS" šakas ir paruošti iliustruotą korporacijos istorijos knygą su nuotraukomis, pavadintą "Lietuvių Studentų Korporacija "Jūra" Lietuvos Universitetuose".

Žinomo mūsų istorijos ir lietuviškosios kultūros entuziasto pastangomis ir redagavimu pasirodė 562 puslapių, su 320-čia nuotraukų, 112 atspaudų, didelio formato, kietais viršeliais knyga. Ją išleido Klaipėdos Universitetas, H.Manto g., 84, Klaipėda 5808, tel: 25 45 53 arba 31 00 19. Knyga platinama universitetuose ir mokslo įstaigose.

Manome, kad būtų labai gerai po tokią knygą padovanoti mūsų laivynė dirbantiems, kapitonomis ir jūreiviams, ar būsimiems jūreiviams pasiskaityti.

Redaktorius ALGIRDAS GUSTAIČIO adresas: 7946 W., 4th Street, LOS ANGELES, CA, 90048, JAV.

KAIP PUSBROLIAI KEBLIAI IŠGELBEJO ESTIJOS PREZIDENTO LAISKUS

1977 m. lietuvių Antano Keblio ir Kęstučio Stepšio pastangomis buvo išgelbėti Estijos prezidento Konstantino Pats laiskai. Specialiai "Atgimimui" apie tuos išsimintinus įvykius rašo Antano Keblio sesuo Jacinta Šimonienė. (Montrealietis sol. Antanas yra to paties vardo pusbrolis)

Antanas Keblys jaunystėje baigė gimnaziją, mo-

kėsi Kaune karo mokykloje. Čia gavo nepriklausomos Lietuvos karininko leitenanto laipsnį. Vėliau baigė Kūno kultūros institutą, dirbo Kėdainių ir Kretingos gimnazijose mokytoju. Studijavo universitete, vėliau ten dirbo. 1945 m. grįždamas namo, jis gatvėje NKVD buvo sulaikytas ir nuvežtas į saugumą. Iš ten dėl sargybinių žioplumo dar neapklaustas, pabėgo.

Vėliau nelegaliai gyveno Vilniuje, Užupio gatvėje pas Lietuvos patrio-

tus Joną ir Onutę Banaičius.

Antanas Banaičių buto sienoje buvo įrengęs slėptuvę. Ten laikė slaptus dokumentus ir kartais slėpdavosi.

Vieną vakarą pasigirdo durų skambutis. Buto šeimininkas patarė Antanui pasislėpti savo slėptuvėje. Nuojauda neapvyėlė. Atėjo du NKVD darbuotojai ir, apžiūrėję butą, pasakė, kad čia bus iki ryto. Jie atsisėdo prie sienos, į kurią įlindęs tūnojo Antanas. Buto šeimininkas Jonas Banaitis atnešė sargybiniams radiją, atseit, kad nebūtų nuobodu, o iš tikrųjų bijojo, kad sargybiniai neišgirstų Antano, nes anga buvo labai nedidelė ir reikėjo visą naktį išbūti susirietusiam. Viskas baigėsi laimingai, rytą sargybiniai išėjo, o Antanas išlindęs iš savo slėptuvės, iš pradžių sunkiai galejo judėti.

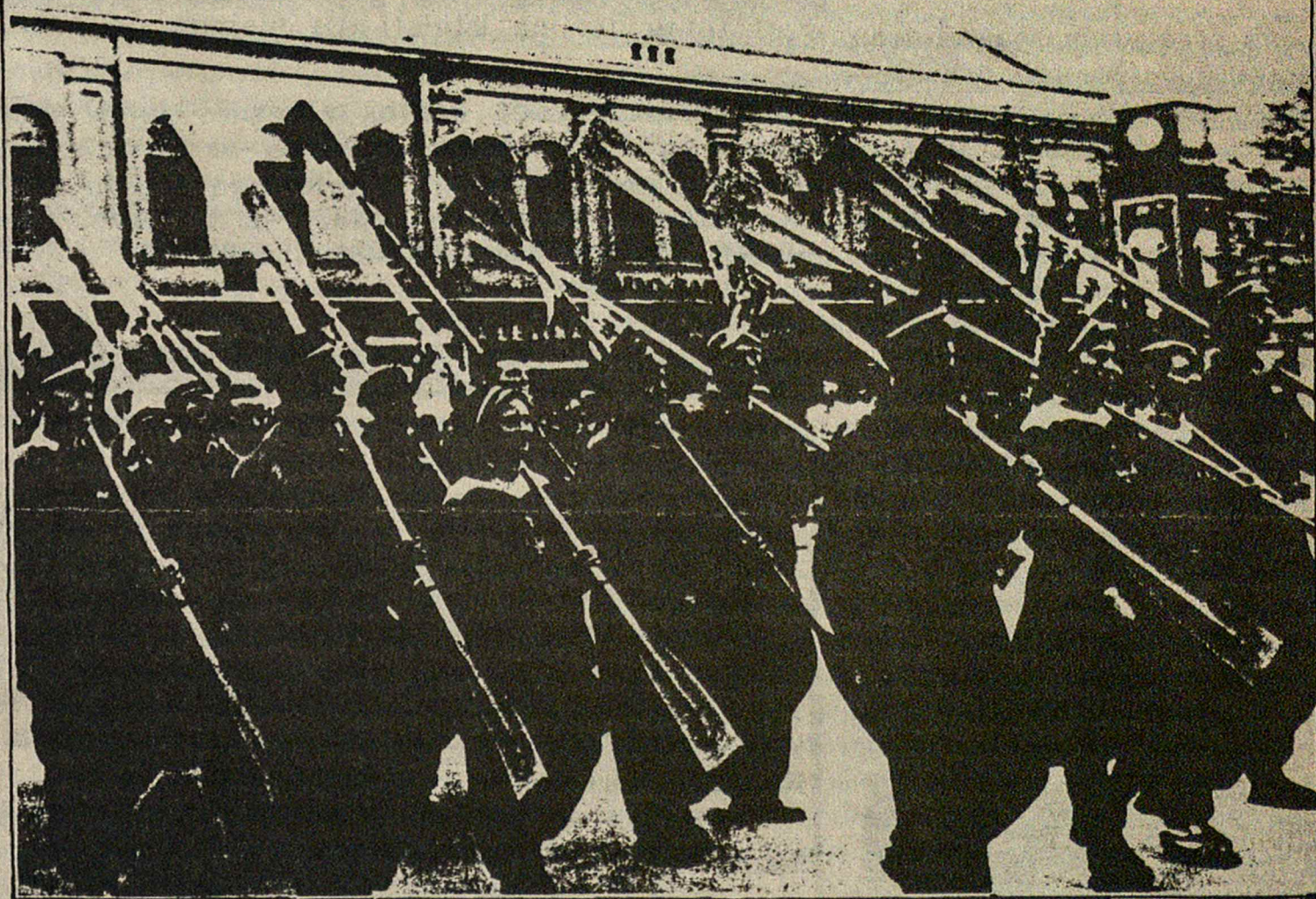
Banaičių butas buvo sekamas, tad Antanas persikėlė gyventi į Kauną pas brolių Igną, kuris pasikeitęs vardą gyveno pusiau legaliai. Tačiau 1948 m. kažkam išdavus jie buvo susekti ir naktį suimti.

Broliš Ignas, kaip kovotojas už laisvę, buvo nušautas 25 metus kalėti ir išsiustas į Vorkutos anglių kasyklą.

1948 m. Antanas traukiniu buvo vežamas į

Algirdas Gustaitis

LIETUVIŲ STUDENTŲ KORPORACIJA "JŪRA" LIETUVOS UNIVERSITETUOSE

sovietinius kalėjimus. Naktį sargybinis užsnūdo Antanas išsilaisvino su rištas rankas ir šoko iš važiuojančio traukinio. Šokdamas jis smarkiai užsigavo. Traukinys buvo sustabdytas ir Antanas surastas. Dėl galvos sutrenkimo Antanas negalėjo kalbėti ir NKVD buvo nuvežtas į Kazanės kalėjimo specialiąją psichiatrijos ligoninę. Ten susitiko bendraminčius Stepšį ir be pavardės kalinamą Estijos prezidentą Konstantiną Patį.

Antanas ir Kęstutis ryžosi pranešti laisvajam pasauliui apie žiaurų Estijos prezidento kalinimą. Buvo nutarta nusiųsti į Ameriką ir SNO prezidentui atsisaukimą ir laiškus. Tai padaryti buvo sunku ir pavojinga.

Iš pradžių prezidentas nesiryžo rašyti laiškų, bet pajutęs, kad sveikata silpnėja, parašė atsisaukimą į SNO ir porą laiškų. Buvo sužinota, kad K. Stepšys greit bus išleistas iš kalėjimo.

Antanui ir Kęstučiui reikėjo išnešti laiškus iš kalėjimo. Ilgus mėnesius Antanas naktimis, kai visi miegojo, gamino rankomis iš duonos apie 1 cm. aukščio šachmatų figūreles. Kęstutis gavęs iš sargybinių lako, šachmatų figūreles sulakavo ir jos atrodė kaip fabrikinės. Buvo pagaminta ir šachmatų dezutė su

dvigubais šonais, į kuriuos ir buvo paslėpti Estijos prezidento Konstantino Pats atsisaukimas ir laiskai.

Pagaliau 1954 m. Kęstutis Stepšys buvo išleistas iš specialiosios kalėjimo ligoninės ir etapais iš vieno kalėjimo į kitą buvo vežamas į Lietuvą. Kęstutis vežėsi ir dėžutę su šachmatais. Daug kartų Kęstučio daiktai buvo tikrinami ir apžiūrimi. Daug kartų atrodė kad jis stovi ant bedugnės kranto, bet viskas baigėsi laimingai. 1954 m. Kęstutis Stepšys atvyko į Lietuvą.

Kęstutis Stepšys susirado Antano seserį. Ji su advokatu surašė ir išsiuntė prašymą į Kazanės specialiąją psichiatrijos ligoninę, kad jos broliui Antanui Kebliui perkeltų į Vilniaus psichiatrijos ligoninę. Prašymas buvo patenkintas. 1955 m. pavasarį Antanas Keblys, kaip psichinis ligonis, buvo atvežtas į Vilniaus psichiatrijos ligoninę. Iš čia sesuo Jacinta jį pasiėmė kaip globotinį.

Prasidėjo naujas gyvenimo etapas. Reikėjo galvoti, kaip išsiųsti Estijos prezidento laiškus. Lietuvoje tęsėsi žiauri okupacija. 1977 m. iš Kanados atvažiavo Antano pusbrolis Antanas Keblys. Jis sutiko išsių-

/žiūr. 10 psl..../

/.....atkelta is 9 psl./

ISGELBEJO ESTIJOS PREZIDENTO LAISKUS...

ti i drabužius Estijos prezidento laiskus ir juos nuvežė Estijos pasiuntiniui i Ameriką.

Taip Estijos prezidento Konstantino Pats laiskai buvo perduoti Estijos pasiuntiniui. Taip išsipildė Estijos prezidento valia, jo sauksmas pasiekė laisvą pasaulį.

/Šis straipsnis, pavadintas "Istorijos uždanga praskleidus", parašytas sesers Jancintos Šimonienės, buvo atspausdintas "Atgimi-me", praeitų metų rudens pabaigoje, skyriuje Atmintis. Idėta keleta nuotraukų, jų tarpe pusbrolio, montrealiečio, sol. Antano Keblio, jam iškantis Lietuvoje. Taip pat ir prez. K. Pats laiskų vertimai iš anglų i lietuvių kalbą./

toronto

● Penki LIETUVOS KARIŠKIAI, atvykę i Kanados kariuomenės bazę "Camp Borden", tobulina si anglų kalboje. Stažas baigsis birželio mėn. 12 d.

Maj. Ričardui Valuntai, maj. Rimantui Šuriui, vyr. ltn. Vidmantui Žilaskui, vyr. ltn. Gintarui Striupačiui ir vyr. ltn. Aidanui Andziuliui linkime geriausios sėkmės.

● LN vasario mėn. 7 d. sekmadienio popietėje dalyvavo 214 žmonių. Svečių knygoje pasirašė 1 iš London, Ont.. Pranešimus padarė ir su svečiais supažindino LN narys J.V. Šimkus.

● Toronto Lietuvių Namų ir "Labdaros" fondo narių metinis susirinkimas vyks 1999 m. kovo mėn. 14 d., sekmadienį, Karaliaus Mindaugo menėje. Registracija 12 val., susirinkimo pradžia 1 val. p.p.

● SLAUGOS NAMAMS a.a. Vyt. Matulevičiaus atminimui aukojo \$20. - Lydija Balsienė.

● TORONTO Lietuvių Namų švietimo fondas "Labdara" skiria stipendijas jaunimui. Smulkesnės žinios: 1573 Bloor St. West, Toronto, Ont. M6P 1A6, Canada. Tel: (416)-532-3311, darbo valandomis.

LIETUVOS SPORTO ENCIKLOPEDIJOS REIKALU

Lietuvoje visu tempu yra ruošiamas Lietuvos Sporto Enciklopedija - pirmasis tokio pobūdžio leidinys tėvynėje. I jį norima įtraukti užsienyje gyvenančius ar gyvenusius lietuvių sportininkus, sporto organizatorius, veikėjus, žurnalistus.

Apie tai daugiau žinių suteikė 1998 m. gruodžio mėnesį čia viešėjęs LSE vyr. redaktorius dr. Henrikas Sadzius. Jis pakvietė Čikagoje gyvenantį sporto veikėją, žurnalistą Edvardą Šulaitį organizuoti medžiagą, liečiančią Amerikos lietuvių sportininkus bei jų veiklą.

Taip pat i šį darbą nutarta įjungti Sigitą Krašauską, Algirdą Bielskų, Kęstutį Čerkeliūną, Praną Mickevičių ir Petrą Petrutį.

Reikia pasakyti, kad Lietuvoje medžiaga LSE jau yra beveik parengta, tai užsienio lietuvių atžymėti reikia galimai greičiau. Pirmąją enciklopedijos tomą norima išleisti dar šiemet.

Turintieji bet kokios retesnės medžiagos, pav. apie JAV lietuvių sporto klubų ar pavienius žymesnius sportininkus, galėtų ją tuojau pat siųsti šiuo adresu: E.Šulaitis, 1330 So. 51 Ave. Cicero, IL. 60804, Tel. ir faksas (708) 652-6825 E.Š.

KL Fondo kapitalas daugiau kaip 2 milijonai dolerių yra neličiamas. Palūkanos skiriamos lietuviškai veiklai Kanadoje ir Lietuvoje.

Per 30 veiklos metų KLF paskyrė 1.3 milijonus dolerių lietuviškai kultūrai menui ir švietimui.

Testamentuose neužmirškite Kanados lietuvių fondo (Lithuanian-Canadian Foundation).

Visos aukos atleidžiamos nuo valstybinių pajamų mokesčių.

REMKIME KANADOS LIETUVIŲ FONDA!

PRISIKĖLIMO
PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8
Telefonai: 416 532-3400 ir 532-3414
FAX: 416 532-4816
Anapilyje telefonas: 905 566-0006

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečadieniais nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v.r. iki 8 v.v.; šeštadieniais nuo 9 v.r. iki 1 v.p.p.; sekmadieniais nuo 8.45 v.r. iki 12.45 v.p.p.
ANAPILYJE: sekmadieniais nuo 9 v.r. iki 12.30 v.p.p.; antradieniais nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 1 v.p.p. iki 8 v.v.

AKTYVAI per 58 milijonus dolerių

MOKA UŽ:		IMA UŽ:	
90-179 d. term. ind.	3.25%	Asmenines paskolas nuo.....	7.75%
180-364 d. term. ind.	3.25%	Sutarties paskolas nuo.....	7.75%
1 metų term. indėlius	3.50%	Nekiln. turto paskolas:	
2 metų term. indėlius	3.85%	Su nekeičiamu nuošimčiu	
3 metų term. indėlius	4.00%	1 metų.....	5.95%
4 metų term. indėlius	4.10%	2 metų.....	6.20%
5 metų term. indėlius	4.30%	3 metų.....	6.30%
1 metų GIC-mėn. palūk.	3.25%	4 metų.....	6.35%
1 metų GIC-met. palūk.	3.75%	5 metų.....	6.40%
2 metų GIC-met. palūk.	4.10%	Su keičiamu nuošimčiu	
3 metų GIC-met. palūk.	4.20%	1, 2, 3 metų.....	6.00%
4 metų GIC-met. palūk.	4.25%		
5 metų GIC-met. palūk.	4.55%		
RRSP, RRIF ir OHOSP	3.00%		
RRSP ir RRIF-1 m. term. ind.	4.00%		
RRSP ir RRIF-2 m. term. ind.	4.10%		
RRSP ir RRIF-3 m. term. ind.	4.20%		
RRSP ir RRIF-4 m. term. ind.	4.25%		
RRSP ir RRIF-5 m. term. ind.	4.55%		
Taupomąją sąskaitą iki.....	2.00%		
Kasd. pal. taupymo sąsk.	2.00%		
Kasd. pal. čekių sąsk. iki.....	2.00%		
Amerikos dol. kasd. pal. taupymo sąsk.	2.50%		

Duodame asmenines paskolas iki \$50,000 ir mortgicijus iki 75% įkainoto turto vertės (iki \$250,000). Parduodame pinigines perlaidas (money orders) ir kelionių čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas.

Kiti patarnavimai **"INTERAC-PLUS" kortelė**

Mūsų tikslas - ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

NUSIŠYPSOKIME

● Du vienuoliai, grįždami namo iš vieno mažo miestelio, priėjo purviną griovį, prie kurio stovėjo gražiai apsirengusi jauna mergina. Ji buvo susirūpinusi, kaip pereiti per tą griovį, nesusipurvinus savo gražių, naujų batukų. Vienas iš tų dviejų vienuolių, supratęs jos rūpestį, paėmė ją ant rankų ir pernešė i kitą griovio pusę. Toliau abu vienuoliai ėjo tylėdami, nes antrasis vengė kalbėti. Prisiartinus prie vienuolyno, galų gale tylėjęs vienuolis prabilo:

- Aš be galonustebau ir pasipiktinau, kad tu, būdamas vienuolis, išdrįsai imti ant rankų ir nešti tą gražią mergaitę. Man atrodo, kad tu nusižengei mūsų regulai ir padorumui.

- Matai, atsakė jo vienuolyno draugas, - aš pernešiau mergaitę per griovį ir ten palikau, o tu, atrodo, dar ją tebenešioji iki dabar...

● Vienas senukas skundėsi gydytojui dideliais skausmais kairėje kojoje.

- Šitie skausmai atsiranda nuo senatvės, - aiškina gydytojas.

- Bet mano dešinė koja tokio pat senumo, o neskauda, - atkirto senukas pacientas.

● Vagis skundžiasi kitam vagiui:

- Po velnių, pamečiau laikrodį.

- Ar buvo auksinis? - klausia jo bendras.

- Ne, bet brangus šeimos prisiminimas. Jį buvo pavogęs mano senelis.

● Daugiausia kalbama apie moteris: gimsta berniukas, - visi klausinėja, kaip jaučiasi motina. Veda vyras - ir visi tik kalba, kaip gražiai atrodė jaunoji. Miršta vyras - ir artimesnieji klausinėja, kiek jis paliko našlei...

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

AKTYVAI per 112 milijonų dolerių

MOKA:

3.25% už 30-89 dienų term. indėlius
3.25% už 90-179 dienų term. indėlius
3.25% už 180-364 dienų term. indėlius
3.50% už 1 m. term. indėlius
3.85% už 2 m. term. indėlius
4.00% už 3 m. term. indėlius
4.10% už 4 m. term. indėlius
4.30% už 5 m. term. indėlius
3.25% už 1 m. GIC mėn. palūk.
3.75% už 1 m. GIC invest. pažym.
4.10% už 2 m. GIC invest. pažym.
4.20% už 3 m. GIC invest. pažym.
4.25% už 4 m. GIC invest. pažym.
4.55% už 5 m. GIC invest. pažym.
3.00% už RRSP ir RRIF ind. (variable rate)
4.00% už RRSP ir RRIF 1 m. term. ind.
4.10% už RRSP ir RRIF 2 m. term. ind.
4.20% už RRSP ir RRIF 3 m. term. ind.
4.25% už RRSP ir RRIF 4 m. term. ind.
4.55% už RRSP ir RRIF 5 m. term. ind.
3.00% už OHOSP (variable rate)
2.00% kasd. pal. čekių sąsk.
3.75% už JAV dol. 1 m. GIC
2.50% už JAV dol. kasd. pal. sąsk (US dol. Sav. Acc.).

IMA:

už asmenines paskolas nuo.....	7.75%
už nekilnojamo turto paskolas (mortgages): su nekeičiamu nuošimčiu (fixed rate)	
1 metų.....	5.95%
2 metų.....	6.20%
3 metų.....	6.30%
4 metų.....	6.35%
5 metų.....	6.40%

su keičiamu nuošimčiu.....6.00%

Duodame:

- asmenines paskolas iki \$250,000;
- mortgicijus iki 95% įkainoto turto;
- riboto kredito paskolas (Line of Credit) ir
- komercinius mortgicijus

Nuošimčiai gali pasikeisti savaitės eigoje

Nemokamas čekių, sąskaitų, piniginių perlaidų ir kelionės čekių (traveler's cheques) patarnavimas.

Gaunama kelionių drauda nariams ir svečiams iš kitų kraštų. Nekilnojamo turto paskolų (mortgage) drauda (Credit Union Insurance Services). Persiunčiame pinigus (Wire transfer) i Lietuvą ir kitus kraštus.

KASOS VALANDOS

- Pirm., antradien. ir trečiadien. nuo 9 v.r. - 3.30 v.p.p.
- Ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v.r. - 8 v.v.
- Šeštadieniais nuo 9 v.r. - 1 v.p.p.

SKYRIAI:

Lietuvių Namuose - 1573 Bloor St. W., Toronto ON M6P 1A6
Telefonas: 416 532-1149

Etobicoke - 2975 Bloor St. W., Toronto ON M8X 1C8
Telefonas: 416 207-9239

81-SIOS LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS METINĖS

Iškilminga eiseną, skambant Kauno Karo muziejaus varpų muzikai ir išrašą "Lietuva brangi" (parinko A. Mickus) su vėliavomis išvygiavo į AV bažnyčią. Eisenoje dalyvavo tautiniais rūbais pasipuošusios KLK Moterų D-jos Montrealio sk. atstovės, "Mindaugo-Neringos" šaulių kuopos nariai, svečiai iš Lietuvos: vyr. ltn. E. Eidukas, vyr. ltn. R. Moldaris, vyr. lt. R. Silvanavičius ir kapitonas Juozas Janulevičius. Jų priekyje žygiavo broliai Paulius ir Antanas Mickai, skautų uniformose, nešdami iškilmių vainiką.

Šv. Mišias atnašavo kun. K. Ambrasas, SJ. Jo pamokslas buvo pritaikytas šiai sukakčiai, ragino nepamiršti žuvusių už Lietuvos laisvę ir už juos pasimelsti. Mišių metu sutartinai giedojo mūsų nusipelnęs AV parapijos choras, vadovaujamas komp. Lavrenti Djintcharadze, koordinuojant A. MICKUI.

Po pamaldų buvo sugiedotas Lietuvos Himnas, po to visi rinkosi į salę. Programos vedėja Silvija Akstinaitė-Staškevičienė trimomis kalbomis paskelbė dienotvarkę. Pradžioje sugiedotas Kanados Himnas, po to Tylos minute pagerbti žuvusieji už Lietuvos laisvę.

Pasidalinti mintimis apie nueitą kovą kelias buvo pakviestas svečias kpt. Juozas Janulevičius. Jis priklauso Kunigaikštienės Birutės motorizuotam pėstininkų pulkui Alytaus A-pyl. Jo tėvas yra kovęs I-osios Nepriklausomybės atstatymo metu Dzūkijoje su lenkais.

Savo trumpame, suglaustame žodyje pasiskundė, kad jam yra garbė paminėti Vasario 16-ąją tūkstančius kilometrų nuo Lietuvos.

Pabrėždamas svarbiausius Lietuvos valstybės laikotarpius, priminė, kad netrukus minėsime 1000 metų nuo I-ojo oficialaus vardo paminėjimo kronikose. Lietuva, tapusi įtakų kryžkele, valstybę susikūrė jau XIII amžiuje, praplėtė savo ribas nuo Baltijos iki Juodosios jūros. Mūsų protėviai daug atliko, ypač gindami Rytų Europos, Pabaltijo tautas, savo tautą nuo visų agresorių - tai labai prasminga istorinė kova.

Labai reikšmingi du Lietuvos gyvavimo dešimtmečiai. 1918 m. Vasario mėn. 16 d., 20

inteligentų ryžosi paskelbti Lietuvos Nepriklausomybės atstatymą po 123 m. carinės Rusijos sprespaudos! Lietuva pasijuto savo likimo šeimininke. Todėl kilo žemės ūkis, kultūra, kūrėsi kariuomenė, mokyklos, šaulių ir kitos organizacijos, verslai, savos įstaigos. (O sovietų valdymo laikais net paminėti Vasario 16-os data buvo pavojinga.)

Ypač sunkus ir ilgas laikotarpis buvo Lietuvai 1939-ieji ir 1940-ji metai: karas ir pokariniai kančios ir nežinios metai. Tačiau 22 Nepriklausomos valstybės gyvavimo metai švietė tartum švyturys Lietuvos žmonėms sunkiais sovietinės okupacijos metais.

1990 m. įvyko stebuklas: Sausio 13-osios įvykiai ir aukos, išsivijai stipriai reikalaujant kitų valstybių pritarimo, įtvirtinant paskelbtą Nepriklausomybę, leidžia tvarkytis savo valstybės viduje" - sakė prelegentas kpt. Juozas JANULEVIČIUS.

Baigdamas pasveikino visus lietuvių montrealiečius, palinkėjo sveikatos.

Susirinkusieji prelegentą šiltai priėmė, o už jo žodį padėkojo programos vedėja Silvija STAŠKEVIČIENE.

Sveikino raštu - Kanados Ministeris Pirmininkas JEAN CHRÉTIEN ir Kanados Finansų min. Paul MARTIN (žiūr. 2 psl).

Žodžiu sveikino estų ir latvių organizacijų Montrealyje atstovai: pirm. Richard LEITHAM ir vicep. Janis VERNERS.

BERNELIŲ Mišiose, kaip ir kitomis iškilmingomis progomis, patarnauja mūsų jaunieji: P. Gedrikas, Ant. Mickus; už jo - P. Mickus ir D. Vaičaitis.

Čia jie AV P-jos bažnyčioje, Montrealyje, 1998 m.

Nuotr:
A. J. Mickaus

"NEPRIKLAUSOMAI LIETUVAI" AUKOJO:

Šių 1999 metų prenumeratą ir auką atsiuntė:

L. Jurjonas pridėjo auką \$20, J. Šulmistras - \$50, A. Kynas - \$10, P. Girdžius - \$25, V. Keršulis \$10, G. Gedvilienė - \$40, O. Voroninkaitienė - \$20, A. Knystautienė - \$10, Mrs. Dubauskas - \$5., E. Kudžma - \$20, A. Dasys - \$20., Br. Laucys - \$20., J. Asipavičius - \$10., J. Paskevičius - \$20.

Rėmėjo prenumeratą ir auką atsiuntė:

V. Kulnys - \$60, J. Lukošius - \$15., F. Bočiūnas - \$50., B. Cizikas - \$15., E. Intas - \$20, J. Baltuonis - \$15., J. Astrauskas - \$5., P. Žilėnas - \$25, J. Šeidys - \$5., Vyt. Kamantas - \$30., J. Gustainis - \$15.

1999 metų rėmėjo prenumeratą atsiuntė:

K. Martinėnas, V. Skabeikis, R. Bulovas, J. Bezys, V. Viliušis, A. Petrašiūnas, P. Latvaitis, A. Kairys, Z. Brazauskas, J. Danys, B. Bendžius, J. Pleinys, L. Pečiulis, J. Yurkus, V. Juska, G. Kudžma ir sūnus, L. Bendikas, K. Gudžiūnas, E. Radzevičiūtė, J.V. Šimkus, W. Tvaronas, B. Jungmeisteris, P. Bulka, P. Kazlauskas, A. Bendikas, K. Andruskevičius, P. Sakalas, O. Gureckas.

/bus daugiau/

VISIEMS nuoširdžiai dėkoja "NL"

VIENTELIS LIETUVIŲ BANKELIS KANADOJE ISIKŪRĖS NUOSAVUOSE NAMUOSE

"TALKA" LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 905 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais - nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais - nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais - nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais - nuo 9 v. ryto iki 12 v. dienos. Liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta.

AKTYVAI PER 39 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:

kasd. pal. čekių sąsk. iki2.25%
santaupas2.75%
kasd. pal. taupymo sąsk.2.00%

INDĖLIAI:

90 dienų indėlius3.40%
180 dienų indėlius3.40%
1 m. term. indėlius3.75%
2 m. term. indėlius4.00%
3 m. term. indėlius4.15%
4 m. term. indėlius4.35%
5 m. term. indėlius4.50%
RRSP ir RRIF
(Variable)2.50%
1 m. ind.3.75%
2 m. ind.4.00%
3 m. ind.4.15%
4 m. ind.4.35%
5 m. ind.4.50%

PASKOLAS

Asmeninės nuo7.15%
nekiln. turto 1 m.6.350%

Nemokami čekių sąskaitų apmokėjimai. Nemokama narių gyvybės drauda pagal santaupų dydį iki \$2,000. Be to, narių santaupos apdraustos TALKOS atsargos kapitalu 3 mil. dol. ir Kanados valdžios iki \$60,000 sumos draudimu

Sekite kasdieninę informaciją apie procentus "Talkoje"

MASTER CARD KREDITO KORTELE

INTERAC KORTELE

Maurice Kaplan

KAILIŲ SIUVĖJAS

- *Didelis pasirinkimas gatavų paltų
- *Saugojimas vasaros laiku(storage)
- *Taisau ir remodeliuoju
- *Siuvu ir parduodu

1449 rue St. Alexandre Suite 500 A
Montréal, Que., H3A 2G6

Telefonai:
844-7307 ir 288-9646

TONY PHOTO STUDIO

PORTRAITS

PASPORT - COMMERCIAL
MARRIAGE - WEDDINGS

460 St. Catherine St. West, # 605.
Montreal, P.Q. H3B 1A7 Tel.: 395-6050

TONY LAURINAITIS

LAIDOJIMO ĮSTAIGA

FUNERAL HOME

J.F. Wilson & Sons Inc.

123 Maple Blvd., 5784 Verdun Av.
Chateauguay, QC., Verdun, QC.

Tel: 691-4763 Tel: 767-9956

Modernios Koplyčios

MIRUSIEJI:

• **PETRAS ŠUKYS**, 86 m., mirė vasario mėn. 18 d.

Liko žmona Stefanija, sūnus Petras su šeima, giminės ir draugai Lietuvoje ir JAV.

Palaidotas iš Šv. Ka - zimiero P-jos Notre Dame des Neiges kapinėse.

Užuoja artimiesiems.

• **A.a.Eugenijos Urbonai** - tės 10 m. mirties paminėjimui "Vaikų Tėvų Namams" aukojo \$30,- E. Szewczuk. Dėkoja

KLKM D-jos Mtl. Sk. V-ba

• **STAŽUOJASI** nauja lietuvių kariškių grupė:

kpt. Juozas Janulevičius, vyr. leitenantai: Eimantas Eidukas, Romualdas Molde - ris, Ramūnas Silvanavi - čius ir civilis tarnautojas Darius Janulevičius. Jie, kaip ir ankstyvesnės grupės, tobulinasi prancūzų kalboje Kanados St. Jean kariuomenės bazėje, ne - toli Montrealio. Jų sta - žas baigsis gegužės mėn. gale. Sėkmės!

• Birutei Vaitkūnaitei - Nagienei paskirta KLB premija už kultūrinį ir visuomeninį darbą.

Premija buvo įteikta Vasario 16-tosios minė - jime, Torontė, Anapilyje.

• **Vilė/IŠGANAITYTĖ** ir Steponas LUKOŠIAI su - silaukė piemagimės duk - relės. Laimingi tėvai, se - neliai ir visa giminė.

Sveikinamie!

• Augustas Mylė, pasiil - gęs montrealiečių draugu, vasario mėn. 27 d. at - vyksta pasisvečiuoti. Jis apsistos pas savo bėičiulius Ziną ir Albiną Urbonus.

Gera, kad ledas sus - pėjo gerai užsalti ir ge - ram žvejui, kaip Augus - tas, bus tikrai gerai!

Dr. Philip STULGINSKIS
Dental Surgeon
Dantų gydytojas
8606 Centrale (kamp. 45
Av., Suite 209, LaSalle,,
Qué. H8P 1N5.
Tel: 364 - 4658

Dr. ALÉNAS (ALAIN) PAVILANIS
Šeimos gydytojas

Privatus kabinetas
932-8441
3767 Notre Dame W.
Montreal, Québec
H4C 1P8
(metro: Place St. Henri)

**Universiteto šeimos
Medicinos klinika**
281-6027
Hôpital Notre Dame
2025 Plessis
Montreal, Québec
H2L 2Y4

Notarė

RŪTA POCAUSKAS-RUDINSKAS
L.L.L. D.D.N.
1610 Ste. Catherine St. West, Suite 405,
Montreal, Québec, H3H 2S2.
Tel: 931-7174.

MONTREALIEČIAI LIETUVIAI DĖKINGI J.E. VYSK. EUGENIJUI BARTULIUI

Š.m.vasario mėn. 21 d., sekmadienį, prieš - velykinio susitelkimo pravedėjas, gerbiamas svečias J.E. Šiaulių vyskupas Eugenijus Bartulis, konceleb - ravo iškilmingas Mišias Aušros Vartų parapijoje Montrealyje, kartu su kun. Kazimieru Ambrasu, SJ ir kun. Izidoriumi Sadausku, SDB.

Jo Ekscelencijos nuoširdus pamokslas, šviesi asmenybė ir išreikštas malonumas susitikti su parapijiečiais, kad ir negausaus Montrealio telkinio buvo visų įvertintas.

Mūsų Choras šiose ypatingose Mišiose buvo aukštumoje, puikiai sukoordinuotas su apeigų vyks - mu ir vėliau salėje, Vyskupo buvo šiltai įvertintas.

Salėje atsisveikinimo pietūs sutraukė didelį būrį montrealiečių. Gerbiama svečių atsistojimu ir plovimais pasitiko, o po pietų išlydėjo sugiedoda - mi "Ilgiausių Metų" ir "Valio". Atsidėkodamas, vysk. E. Bartulis atsilygino irgi mums dar negirdėta daina iš Lietuvos.

Už gražaus vaišių stalo susėdus garbingiems svečiams, AV P-jos komiteto pirm. Romas Verbyla pasveikinęs Vyskupą, padėkojo visų vardu, sakya - mas: "...Mums yra labai malonu, kad Jūs taip nuošir - džiai ir gražiai pravedėte šį Susitelkimo laikotarpį ne tik su vyresnio amžiaus parapijiečiais, bet suradote laiko ir aplankyti mūsų jaunesniuosius Šeštadieninėje Mokykloje, kuriuos sužavėjote ne kiek nemažiau, kaip vyresniuosius."

Jis palinkėjo geros kelionės į Ottawą toliau tęsti Jūsų apastališką darbą ir saugiai sugrįžti į Lietuvą ir Šiaulius.

Padėkojo kun. Izidoriui Sadauskui, SDB, kuris pa - vaduos keletą savaitių kun. K. Ambrasa, SJ. AV Pa - rapijoje.

ZIUPSNELIS JUODOJO HUMORO

- * Čia ne pragaras. Čia vieta, į kurią siunčia, kai nusikalsti pragare.
- * Niekuomet nemušk žmogaus su akiniais. Mušk su beisbolo lazda.
- * Man reikia tiek nedaug: šiltos lovos, gero žo - dzio ir... neribotos valdžios.
- * As vegetaras ne todėl, kad myliu gyvūnus, bet todėl, kad nekenčiu augalų.

• Juozas JANULEVI - ČIUS, Kunigaikštienės Birutės motorizuoto pės - tininkų bataliono kapi - tonas lankėsi Montrealio Rūtos klubo patalpose. Jis yra atvažiavęs pagi - linti žinių anglų kalba St. Jean Kanados kariuo - menės bazėje. Mokslas gerai sekasi, nes turėjo pradžią Lietuvoje. Augi - na 2 sūnus - 8 ir 13 me - rų, kurie irgi gerai mo - kosi.

Malonu, kad jis priside - jo prie Vasario 160tosios minejimo mūsų telkinyje.

ŠV. KAZIMIERO P-JOJE

• Kovo mn. 7 d., Šv. Kazi - miero parapijos svetainė - je, po 11 val. pamaldų, yra ruošiami **Tradiciniai Kazimierinių Pietūs**. Pa - prastai, į juos gausiai atsilanko mūsų parapi - jiečiai, svečiai, o ypa - tingai iš Aušros Vartų parapijos. Tad, iki pasi - matymo.

• Vasario 5 d., kleboni - joje, įvyko Parapijos komiteto posėdis, kuria - me kleb. dr. F. Jucevičius pristatė komiteto na - riams metinę apyskaitą, • Sekmadienį ji buvo pateikta parapijiečiams. Finansinė apyskaita buvo visų priimta.

• Vasario mėn. 4 d., po 11 val. pamaldų, klebo - nijoje įvyko parapijos komiteto narių posėdis. Buvo pasiskirstyta parei - gomis ir išrinktas komi - teto pirmininkas bei ap - tarta Kazimierinių Pietų rengimo reikalai.

Parapijos komitetą su - daro: Antanas Mikalajū - nas - pirmininkas, Anta - nas Zienka, Antanas Yonušas, Leonas Šimonė - lis, Zenonas Valinskas ir Robertas Bohemier. Sėkmės šių metų Parapijos komitetui.

K. Ambrasas

LITAS

MONTREALIČ LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

1475 de Sève, Montreal, Qué, H4E 2A8

Tel: 766-5827 Fax: 514-766-1349

Skyrius - 3907A Rosemont Boulevard

MOKA UŽ:

Certifikatai (min. \$1000.00)

1 metų...	3.75
2 metų	3.75
3 metų	4.00
4 metų	4.00
5 metų	4.25

Taupomos sąskaitos

Specialios	1.25
Kasdieninės	1.25

RRSP & RRIF

Taupoma	1.50
1 metų	3.75
2 metų	3.75
3 metų	4.00
4 metų	4.00
5 metų	4.25

Terminuoti indėliai

1 metų	3.50
180 d. - 264 d.	3.25
120 d. - 179 d.	3.25
60 d. - 119 d.	3.25
30 d. - 59 d.	3.25
iki 30 d.	0

Čekių sąskaita

30 d. - 364 d. (išimant prieš laiką)	1.00
--------------------------------------	------

IMA UŽ:

Nekilnojamo turto paskolas (Residential up to 4-plex)

1 metų	6.20	4 metų	6.55
2 metų	6.35	5 metų	6.60
3 metų	6.45		

2nd mortgage +1%

open mortgage +1%

Asmeninės paskolas

If guaranteed by deposit at LITAS 8.00

Fully guaranteed (CSB) or other 9.00

Personal loan regular 9.50

Overdraft 17.00

DESJARDINS PRIME 7.00

DESJARDINS PERSONAL PRIME 7.50

KASOS VALANDOS

	1475 De Sève	3907 A Rosemont
Pirmadieniais	9.00 - 3.00	10.00 - 2.00
Antr., trečiad.	9.00 - 3.00	
Ketvirtadieniais	12.00 - 8.00	3.00 - 7.00
Pentktadieniais	10.00 - 6.00	2.00 - 6.00

SPECIALIOS DRAUDIMO KAINOS

AUTOMOBILIAMS, kurių vairuotojai yra 55 m. amžiaus ar daugiau, nepatyrusiems susidūrimo, gaisro, vagystės ar kitų nelaimių.

NAMAMS, naujiems ir atnaujintiems, gerai išlaikytiems, savininko gyvenamiems arba nuomojamiems.

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

3907A Rosemont Blvd., Montreal, Que. H1X 1L7
Tel: 722-3545 Fax: 722-3546

Sąžiningai patarnauja nejudomo turto
PIRKIMO IR PARDAVIMO AGENTAS

PAUL RUTKAUSKAS /ROSS/
5344 Verdun Ave., VERDUN, QC., Canada.
Tel: /514/ 766-3586-darbo, /514/ 365-7060,- namų.

LES TOITURES

R.P.S. **MIRON INC.**

COUVREUR - ROOFER - STOGADENGYS

Patrick Swezey 3272 Boul. LASALLE
Mark Richard VERDUN (Quebec) H4G 1Y9

TEL: 767 - 9941 FAX: 766 - 9985

Darbas atliekamas sąžiningai ir prieinamomis kainomis.